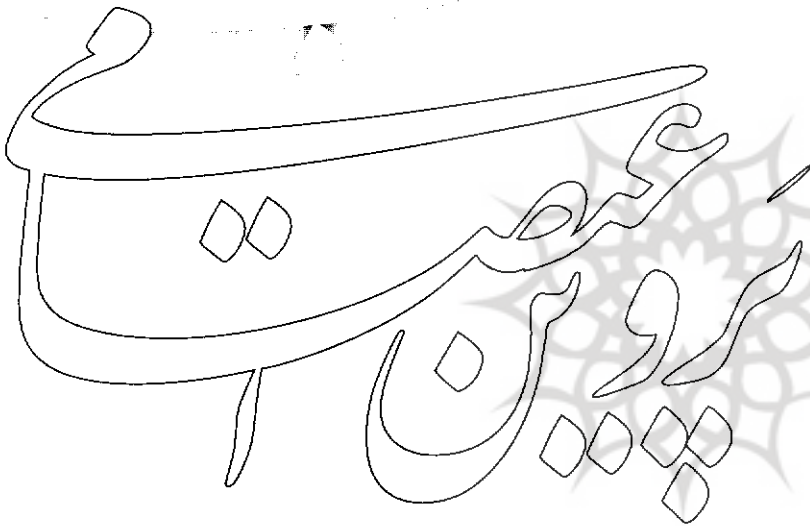

علی علی محمدی*

ژوئیه گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

اشاره

پروین اعتصامی از شاعران معاصری است که آثار متعددی به ویژه در قالب مقاله در نقد و بررسی اشعار و اندیشه و نیز زندگینامه وی منتشر شده است. فراوانی این آثار و خیل علاقه‌مندان این شاعره گرانقدر ما را بر آن داشت تا همزمان با یکصدمین سال تولد وی، بخشی نیز به کتاب‌شناسی و مقاله‌شناسی وی در این ویژه‌نامه اختصاص یابد.

این کتاب‌شناسی در پنج بخش «دیوان و برگزیده اشعار»؛ «کتاب‌های منتشر شده»؛ «نشریات (ویژه‌نامه و بخش ویژه)»؛ «زندگینامه»؛ «مقالات، دیدگاه‌ها، یادداشت‌ها و ... درباره اندیشه و شعر پروین اعتصامی»؛ و «پایان‌نامه‌های دانشگاهی» طبقه‌بندی و تنظیم شده است که بخش «مقالات، دیدگاه‌ها، یادداشت‌ها و ...» شامل دو بخش «کتاب‌ها» و «نشریات» است.

در بخش «دیوان و برگزیده اشعار» با نظر به اینکه مؤلف اثر پروین اعتصامی است، از آوردن نام وی خودداری شده و عنوان اثر ابتدا آمده، سپس مصحح، نویسنده مقدمه، ویراستار، و ... درج شده و پس از آن مکان نشر، نام ناشر، سال نشر، نوبت چاپ و شمار صفحات آمده است. در بخش کتاب‌ها و زندگینامه، مقالات و دیدگاه‌ها نحوه درج مشخصات به این ترتیب است: نام پدیدآورنده، سال نشر، عنوان اثر، مکان نشر، شمار صفحات، یا شماره صفحه درج مطلب و نوبت چاپ.

در بخش پایان‌نامه نیز به ترتیب نویسنده پایان‌نامه، سال دفاع، عنوان، مقطع تحصیلی، مکان و نام دانشگاه و استادان راهنما و مشاور ذکر شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

الف) دیوان و برگزیده اشعار پروین اعتصامی

۱. برگزیده شعرهای پروین اعتصامی، زیر نظر شورای شعر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۷۷، چ اول، ۷۶ ص.
۲. برگزیده‌های از دیوان پروین اعتصامی، مؤسسه انتشارات تلاش، ۱۳۶۸، چ سوم، ۱۷۶ ص.
۳. بلبل و مور (شعری از پروین اعتصامی)، با شرح محمد شریفان، شرکت به‌نشر، ۱۳۷۸، چ اول، ۲۰ ص.
۴. پیام گل: گزیده‌های اشعار پروین اعتصامی، گردآوری اکرم‌السادات قاری قرآن، تهران: برومند، چ اول، ۸۸ ص.
۵. ترجمه کامل دیوان اشعار پروین اعتصامی (فارسی - انگلیسی)، ترجمه به انگلیسی: علاء‌الدین بازارگادی، تهران: رهنما، ۱۳۸۰، چ اول، ۴۰۴ ص.
۶. حدیث ناگفته: مجموعه اشعار، نوشتار، گفتار و کلیات پروین اعتصامی، گردآوری هادی حائری، تهران: حدیث، ۱۳۷۵، چ اول، ۵۴۰ ص.
۷. دیوان اختر چرخ ادب ملکه النساء و الشواعر پروین اعتصامی، به کوشش و مقدمه حسن برازان، مشهد: سنله، ۱۳۸۴، چ اول، ۵۰۰ ص.
۸. دیوان اشعار پروین اعتصامی، به اهتمام حسن احمدی گیوی، تهران: نشر قطره، ۱۳۷۷، چ اول، ۳۴۰ ص.
۹. دیوان پروین اعتصامی (دیوان کامل اشعار) همراه با سیری کوتاه در زندگی و آثار پروین به ضمیمه فرهنگ لغات مشکل، به کوشش گیسو ناصری، تهران: مرز فکر و پیام نیک، ۱۳۸۴، چ اول، ۴۴۴ ص.

۲۰. **دیوان پروین اعتصامی**، با مقدمه محمد تقی بهار و شرح فاطمه جهانگرد، کرمان: خدمات فرهنگی کرمان، ۱۳۸۲، چ اول، ۴۴۸ ص.
۲۱. **دیوان پروین اعتصامی**، با مقدمه محمد علی ذوالفقاری، تهران: اوسان، ۱۳۸۳، چ اول.
۲۲. **دیوان پروین اعتصامی**، با مقدمه محمد تقی بهار و تصحیح علی کوچکی، تهران: مهتاب، ۱۳۷۳، چ اول، ۲۷۸ ص.
۲۳. **دیوان پروین اعتصامی**، به اهتمام ارسلان فصیحی، تهران: ققنوس، ۱۳۷۵، چ اول، ۲۸۰ ص.
۲۴. **دیوان پروین اعتصامی**، به اهتمام محمد تقی بابایی، تهران: نمونه - حافظ، ۱۳۶۳، چ اول، ۲۸۸ ص.
۲۵. **دیوان پروین اعتصامی**، به اهتمام مسعود صانعی شریعت پناهی، جاززاده، ۱۳۷۶، چ اول، ۶۴۲ ص.
۲۶. **دیوان پروین اعتصامی**، به تصحیح اسماعیل برادران شاهرودی، تهران: فخر رازی، ۱۳۸۲، چ چهارم، ۴۶۸ ص.
۲۷. **دیوان پروین اعتصامی**، به تصحیح افروز ریاحی، تهران: جرس، ۱۳۸۴، چ هفتم، ۳۰۴ ص.
۲۸. **دیوان پروین اعتصامی**، به تصحیح و مقدمه مهدی معینیان، تهران: نشر حدید، ۱۳۸۰، چ اول، ۵۱۶ ص.
۲۹. **دیوان قصائد، مثنویات و تمثیلات و مقطعات پروین اعتصامی**، بر اساس طبع ابوالفتح اعتصامی، گردآوری ولی الله درودیان، تهران: نشر نی، ۱۳۷۵، چ اول، ۳۵۶ ص.
۳۰. **دیوان قصاید و مثنویات و تمثیلات و مقطعات پروین اعتصامی**، گردآوری اردوان جلیلزاده افشار و تصحیح احمد کاظمی، تهران: افشار، ۱۳۶۸، چ اول، ۲۸۰ ص.
۳۱. **دیوان قصاید و مثنویات و مقطعات پروین اعتصامی**، با مقدمه محمد تقی بهار، تهران: مطبوعه مجلس، ۱۳۱۴.

۱۰. **دیوان پروین اعتصامی (دیوان ملک الشعراء بهار)**، به اهتمام فرشته وزیری نسب، تهران: پرنگار پارس، ۱۳۷۴، چ اول، ۴۰۰ ص.
۱۱. **دیوان پروین اعتصامی: قصائد، مثنویات و تمثیلات و مقطعات** (بر اساس طبع ابوالفتح اعتصامی)، با مقدمه ولی الله درودیان، تبریز: آیدین، ۱۳۸۵، چ اول، ۳۴۴ ص.
۱۲. **دیوان پروین اعتصامی: قصائد، مثنویات و تمثیلات و مقطعات**، به کوشش منوچهر مظفریان، تهران: نقش - اندیش، ۱۳۸۵، چ اول، ۴۱۶ ص.
۱۳. **دیوان پروین اعتصامی: قصائد، مثنویات و تمثیلات و مقطعات**، به اهتمام امیر مقدم، تهران: حسام‌الدین، ۱۳۸۴، چ اول، ۳۰۴ ص.
۱۴. **دیوان پروین اعتصامی: قصائد، مثنویات، تمثیلات و مقطعات**، به اهتمام احد وفاجو، تبریز: وفاجو، ۱۳۸۱، چ دوم، ۲۷۲ ص.
۱۵. **دیوان پروین اعتصامی**، با شرح برخی ابیات، واژه‌نامه، فهرست اعلام و اثری نویافته از او، به کوشش ابوالفتح حکیمیان، تهران: پژوهش، ۱۳۷۶، چ اول، ۴۶۶ ص.
۱۶. **دیوان پروین اعتصامی**، با تصحیح و تحقیق سید حسن شیرازی، تهران: پیام عدالت، ۱۳۸۲، چ اول، ۴۹۶ ص.
۱۷. **دیوان پروین اعتصامی**، به اهتمام محمد عالمگیر تهرانی و با مقدمه و ویراستاری رحیم چاوش اکبری، تهران: نشر محمد، ۱۳۸۴، چ هفتم، ۴۵۰ ص.
۱۸. **دیوان پروین اعتصامی**، با مقدمه شهرام رجبزاده، تهران: قدیانی، ۱۳۸۳، چ چهارم، ۶۶۰ ص.
۱۹. **دیوان پروین اعتصامی**، با مقدمه عبدالعظیم صاعدی، تهران: نشر ثالث، ۱۳۷۷، چ پنجم، ۳۸۸ ص.

۳۲. دیوان کامل پروین اعتصامی شامل قصائد و مثنویات، با مقدمه غلامحسین فردوس برین، جواهری، ۱۳۷۶، چ اول، ۳۰۶ ص.
۳۳. دیوان کامل پروین اعتصامی، به اهتمام حسن ملکیان، یاد عارف، ۱۳۸۴، چ اول، ۳۰۰ ص.
۳۴. کلیات دیوان پروین اعتصامی، به اهتمام اکبر مرتضی-پور و ویراستاری مرضیه یعقوبی، عطار، ۱۳۸۰، چ اول، ۴۲۲ ص.
۳۵. گزیده‌های از قطعات پروین اعتصامی، گردآوری حسین هورفری، طاهری، ۱۳۶۳، چ اول، ۲۷۲ ص.
۳۶. گزیده اشعار پروین اعتصامی، گردآوری جعفر ابراهیمی، تهران: نشر پیدایش، ۱۳۸۰، چ اول، ۲۴۸ ص.
۳۷. گزیده دیوان پروین اعتصامی، به اهتمام قربان ولیئی، کتاب همراه، ۱۳۷۷، چ اول، ۱۶۰ ص.
۳۸. گزیده دیوان پروین اعتصامی، گردآوری محمد رضا علی‌قلی‌زاده، باقر العلوم، ۱۳۷۱، چ اول، ۲۵۶ ص.
۳۹. گزیده اشعار پروین اعتصامی، گردآوری یدالله جلالی پندری، تهران: مروارید، ۱۳۷۰، چ اول، ۳۰۶ ص.
۴۰. متن کامل دیوان پروین اعتصامی: قصاید، مثنویات، تمثیلات، مقطعات، با مقدمه سیمین بهبهانی و ویراستاری احمد کریمی، قائم نوین، ۱۳۷۶، چ سوم، ۳۸۸ ص.
۴۱. نمونه اشعار پروین اعتصامی، به تصحیح احمد رنجبر، تهران: امیر کبیر، ۱۳۵۸، چ اول، ۴۹ ص.

ب) کتاب‌های منتشر شده درباره پروین اعتصامی

۱. اسماعیلی، امیر (۱۳۷۸). پروین اعتصامی، تهران: گوهرین، ۳۲ ص، چ اول.
۲. اشرفی، موسی و سید پژمان میرجمهری (۱۳۸۵). پروین اعتصامی، از مجموعه «مفاخر ایران زمین»، تهران: سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، ۶۴ ص.
۳. اعتصامی، ابوالفتح (گردآوری) (۱۳۲۰). مجموعه مقالات و قطعات اشعار که به مناسبت درگذشت و اولین سال وفات خانم پروین اعتصامی نوشته و سروده شده است، تهران: ابوالفتح اعتصامی، ۳۱ ص.
۴. — (گردآوری) (۱۳۵۳). مجموعه مقالات و قطعات اشعار که به مناسبت درگذشت و اولین سال وفات خانم پروین اعتصامی نوشته و سروده شده است و اظهار نظرها و تاریخچه زندگانی پدر شاعر، تهران: ابوالفتح اعتصامی، ۷۴ ص، چ اول.
۵. اکبری، منوچهر (به کوشش) (۱۳۸۵). مجموعه مقالات
- کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانه کتاب، ۴۴۷ ص، چ اول.
۶. برهانی، سید محمد (۱۳۸۵). جهان‌بینی توحیدی در شعر پروین اعتصامی، تهران: نسل نواندیش، ۳۵۲ ص، چ اول.
۷. توپچی‌پور، محمد تقی (۱۳۸۴). تربیت از دیدگاه پروین اعتصامی، تبریز: منشور، ۱۶۰ ص، چ اول.
۸. جمعه، بدیع محمد (۱۳۵۶/۱۹۷۷ ش). شاعره ایران پروین اعتصامی، صوت المرأة الشرقية فی العصر الحديث، مصر: مصر الجديدة (به زبان عربی).
۹. حکیمی، محمود (۱۳۸۵). در مدرسه پروین، تهران: قلم، ۱۰۲ ص، چ اول.
۱۰. دانشگر، احمد (۱۳۷۵). پروین اعتصامی شاعره‌ای از تبار روشنی‌ها، تهران: حافظ نوین، ۶۰۶ ص، چ اول.
۱۱. درودیان، ولی‌الله (۱۳۷۷). شاعری با چشم‌های آرام، تهران: مؤسسه ایران، ۲۱۸ ص.
۱۲. دهباشی، علی (گردآوری) (۱۳۷۰). یادنامه پروین اعتصامی، تهران: دنیای مادر، ۵۸۹ ص، چ اول.
۱۳. دقیقیان، شیرین دخت (۱۳۷۹). زنانه با پروین، تهران، ۴۳ ص.
۱۴. ژوزف، ادوارد (۱۳۷۱). سخنوران، روشن‌روانان، پروین اعتصامی و اندیشه‌های او، لس‌آنجلس، ۸۸ ص.
۱۵. شب پروین. تبریز: انجمن ادبی شهریار، ۱۳۴۹، ۵۹ ص.
۱۶. شریعت، محمد جواد (۱۳۵۶). پروین ستاره آسمان ادب ایران، اصفهان: مشعل، ۲۶۳ ص (عنوان عطف: جوادانه پروین).
۱۷. طاروق، محمد رشید (۱۳۴۵/۱۹۶۶). خانم پروین اعتصامی اوراس کی شاعری، ۳۷۴ ص (به زبان اردو).
۱۸. عسکری تورزنی، کریم (۱۳۶۴). پروین اعتصامی بزرگ‌ترین شاعره پارسی زبان، تهران: انتشارات کوچک، ۱۰۳ ص.
۱۹. علی‌نیا، بتول (۱۳۸۳). پروین و نازک: ستارگان ادب پارسی و عرب، تهران: ماهرنگ، ۲۵۴ ص.
۲۰. فیضی تبریزی، کریم (۱۳۸۲). شکوه شکوفه: شخصیت و دیوان پروین اعتصامی در شرحی کوتاه (اجتماعی و فلسفی)، پیام دبیر، ۳۹۶ ص، چ اول.
۲۱. فیضی، کریم (۱۳۸۳). راز پروین، مطبوعات دینی، ۴۶۲ ص، چ اول.
۲۲. کراچی، روح‌انگیز (۱۳۸۳). کتاب‌شناسی توصیفی پروین اعتصامی، تهران: اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران، ۱۳۵ ص، چ اول.

۲۳. پروین اعتصامی همراه با کتاب‌شناسی توصیفی، تهران: داستان سرا، ۲۸۴ ص، چ اول. ۲۴. گرکانی، فضل‌الله (۱۳۵۶). **تهمت شاعری**، تهران: روزنه، ۱۴۴ ص.

۲۵. مؤید، حشمت و مارگارت آرنهت مادلونگ (۱۳۶۴/۱۹۸۵). **نوحه بلبل: برگزیده‌ای از اشعار و حکایات اخلاقی پروین اعتصامی**، لکزیگتون، کنتاکی، مزدا (به زبان انگلیسی). ۲۶. **مجموعه مقالات پروین اعتصامی**، گردآوری دبیرخانه جایزه ادبی پروین اعتصامی، با همکاری انجمن آثار و مفاخر ایران و مؤسسه فرهنگی هنری عدن، تهران: دبیرخانه جایزه ادبی پروین اعتصامی، چ اول.

۲۷. محمدی، عباسعلی (آقا محمد) (۱۳۵۵). **آئینه پروین و اشعار برگزیده از دیوان پروین اعتصامی**، تهران: چاپخش، ۱۵۸ ص، چ اول.

۲۸. معینی، حسین (۱۳۸۴). **پروین اعتصامی**، تهران: کانون زبان ایران، ۴۸ ص، چ اول.

۲۹. موحد، عبدالحسین (۱۳۷۴). **زن، پروین حقیقت یا مجاز؟ (در آئینه شعرهای پروین اعتصامی)**، محیا، ۱۲۵ ص، چ اول. ۳۰. ناظر، منوچهر (۱۳۶۰). **نگرشی بر اشعار پروین اعتصامی**، تهران: سروش، ۶۷ ص.

۳۱. نمینی، حسین (۱۳۶۲). **جاودانه پروین اعتصامی و برگزیده آثارش**، تهران: کتاب فرزانه، ۳۶۷ ص، چ اول.

۳۲. یزدانی، زینب (۱۳۸۲). **پروین اعتصامی**، مشاهیر ایران ۹، تهران: تیرگان، ۱۲۸ صفحه، چ اول.

۱. پروین، ماهنامه ادبی، شماره صفر، آبان ۱۳۸۰.
۲. **کیوتر فضل**، مجموعه مقالات همایش پروین اعتصامی، مهر ۱۳۸۰، دانشگاه تبریز.
۳. **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳).
۴. **مجله ایران شناسی**، س ۱، ش ۲، تابستان ۱۳۶۸.

د) زندگینامه

۱. آراین پور، یحیی (۱۳۷۴). **از نیما تا روزگار ما، تاریخ ادب فارسی معاصر**، تهران: زوار، چ سوم، ص ۵۳۹ - ۵۴۰.
۲. ابراهیمی، جعفر (۱۳۸۰). **گزیده اشعار پروین اعتصامی**، تهران: نشر پیدایش، چ اول، ص ۹ - ۱۴.
۳. احمدی بیرجندی، احمد و حسین رزمجو (۱۳۴۵). **سیر سخن شامل شرح احوال معروف ترین نویسندگان و شاعران ایران از قدیم ترین ازمنه تا عصر حاضر و برگزیده آثار آنان**، مشهد: باستان، چ اول، ج دوم، ص ۳۴۷ - ۳۵۰.
۴. استعلامی، محمد (۱۳۵۵). **ادبیات دوره بیداری و معاصر**، تهران: دانشگاه سپاهیان انقلاب، ص ۳۶۹.
۵. اسحاق، محمد (۱۳۶۳). **سخنوران نامی ایران در تاریخ معاصر**، تهران: طلوع - سیروس، چ دوم، ج اول، ص ۴۷ - ۵۹.
۶. راسدی زاده، پرویز و دیگران (۱۳۵۷). **دائرةالمعارف یا فرهنگ دانش و هنر**، با مقدمه محمد عباسی، تهران: اشرفی، چ هشتم، ج اول، ص ۷۹.
۷. امیرقاسم‌خانی، پریسا (۱۳۸۰). **پروین اعتصامی**، تهران: شرکت توسعه کتابخانه‌های ایران، ۱۵۰ ص، چ اول.
۸. برقعی، محمد باقر (۱۳۲۹). **سخنوران نامی معاصر**

ج) نشریات

(ویژه‌نامه یا بخش ویژه درباره پروین اعتصامی و شعر او)

- تهران: امیر کبیر، ج اول، ص ۳۸ - ۴۴.
۹. بهمن، مهناز (۱۳۸۵). **پروین اعتصامی**، تهران: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی - انتشارات مدرسه، ۶۰ ص، چ چهارم.
۱۰. **پروین** (زندگینامه داستانی پروین اعتصامی)، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی - حوزه هنری، ۱۳۷۶، ۸۸ ص.
۱۱. جواهر کلام، شمس الملوک (۱۳۳۸). **زنان نامی اسلام و ایران**، تهران، ص ۶۳۴.
۱۲. حسن‌زاده، فرهاد (۱۳۸۴). **اندیشه‌ورزان ایران ۳ - پروین اعتصامی** (همراه با ترجمه انگلیسی متن)، ترجمه به انگلیسی: محمد والائی، تهران: الهدی، ۱۵۲ ص، چ اول.
۱۳. حقیقت، عبدالرفیع (۱۳۶۸). **فرهنگ شاعران زبان پارسی**، تهران: شرکت مؤلفان و مترجمان ایران، ص ۱۱۳ - ۱۱۴.
۱۴. خانلری (کیا)، زهر (۱۳۴۸). **فرهنگ ادبیات فارسی دری**، تهران: بنیاد فرهنگ ایران، ص ۱۰۴.
۱۵. خلخالی، عبدالحمید (۱۳۳۳). **تذکره شعرای معاصر ایران**، حاوی **مجملی از شرح حال و منتخبی از اشعار سی و پنج تن از گویندگان نامی ایران در عصر حاضر**، تهران: طهوری، ج اول، ص ۶۶.
۱۶. خلیلی، ناصر (۱۳۴۴). **بیوگرافی چهره‌های درخشان جهان**، تهران: مرکزی، ص ۳.
۱۷. دولت‌آبادی، عزیز (۱۳۵۵). **سخنوران آذربایجان**، تبریز: دانشگاه تبریز، ج اول، ص ۲۵۱ - ۲۶۰.
۱۸. دهخدا، علی اکبر و دیگران (۱۳۷۳). **لغت‌نامه دهخدا**، تهران: دانشگاه تهران، ج چهارم، ص ۴۸۰۸ ذیل پروین اعتصامی.
۱۹. دهبیهم، محمد (۱۳۶۷). **تذکره شعرای آذربایجان**، تبریز: آذربادگان، ج سوم، ص ۱۹۹ - ۲۱۴.
۲۰. _____ (۱۳۷۲). **مجموعه گلها** (تذکره بانوان شاعره ایران از پروین اعتصامی تا امروز)، ناشر: مؤلف، چ اول.
۲۱. رازانی، ابوتراب. **زن در دوران شاهنشاهی ایران**، تهران: نشریه شماره ۵ مدرسه عالی دختران ایران، ص ۳۱۹.
۲۲. رشید یاسمی، غلامرضا (۱۳۱۶). **ادبیات معاصر**، تهران: چاپخانه روشنائی، ص ۳۴ - ۳۵.
۲۳. رضازاده شفق، صادق (۱۳۵۲). **تاریخ ادبیات ایران**، شیراز: دانشگاه پهلوی، ص ۶۳۵ - ۶۳۷.
۲۴. رضوی‌نژاد صومعه‌سرای، میر ابوطالب (۱۳۶۹). **چهارصد شاعر برگزیده پارسی‌گوی حاوی شرح احوال و معرفی بهترین اشعار درباره حکمت عملی زندگی انسان‌ها**، تهران: انتشارات تهران، ص ۱۴۲ - ۱۶۳.
۲۵. زهتابی، محمد رضا (۱۳۴۷). **شخصیت‌های نامی ایران**، تهران: پدیده، ص ۶۰ - ۶۱.
۲۶. سادات ناصری، حسن (۱۳۵۳). **سرآمدان فرهنگ و تاریخ ایران**، تهران: شورای عالی فرهنگ و هنر، ص ۱۶۶.
۲۷. سپهرم، امیر مسعود (۱۳۴۱). **تاریخ برگزیدگان و عده‌ای از مشاهیر ایران و عرب**، تهران: زوار، ص ۴۴۸.
۲۸. سیفی قمی تفرشی، مرتضی (۱۳۶۱). **سیری کوتاه در جغرافیای تاریخی تفرش و آستین**، تهران: امیر کبیر، ص ۲۷۳.
۲۹. شکبیا، پروین (۱۳۷۰). **شعر فارسی از آغاز تا امروز**، تهران: هیرمند، ص ۲۹۴ - ۳۰۱.
۳۰. شکبیاپور، عنایت‌الله. **اطلاعات عمومی یا دائرةالمعارف اجتماعی**، تهران: اشراق، ص ۲۴.
۳۱. صابر کرمانی، حسین (۱۳۶۴). **سیمای شاعران**، شرح احوال و نمونه آثار شعرای نامی ایران از قدیم‌ترین ایام تا عصر حاضر، تهران: اقبال، چ دوم، ص ۷۸.
۳۲. صفا، ذبیح‌الله (۱۳۳۹). **گنج سخن**، شاعران پارسی‌گوی و منتخب آثار آنان، تهران: ابن‌سینا، ج اول، ص ۲۹۱ - ۳۰۸.
۳۳. طباطبایی مجد، غلامرضا (۱۳۷۴). **دائرةالمعارف مصور زرین**، تهران: زرین، چاپ دوم، ج اول، ص ۱۰۱.
۳۴. عبرت نائینی، محمدعلی. **مدینه‌الادب**، خطی، تهران: کتابخانه مجلس، ج اول، ص ۵۴۰.
۳۵. فرجیان مرتضی و محمدباقر نجف‌زاد مبار فروش (۱۳۷۰). **طنزسرایان ایران از مشروطه تا انقلاب**، تهران: بنیاد، ص ۵۶ - ۶۵.
۳۶. فریور، حسین (۱۳۵۰). **تاریخ ادبیات ایران و تاریخ شعرا**، تهران: امیر کبیر، ص ۳۶۶.
۳۷. قصیری، یدالله (۱۳۴۲). **بزم سخن**، تهران: زوار، ص ۴۸.
۳۸. قویمی، فخری (خشیایار وزیر) (۱۳۵۲). **کارنامه زنان مشهور ایران** (قبل از اسلام تا عصر حاضر)، تهران: وزارت آموزش و پرورش، ص ۱۶۱ - ۱۶۵.
۳۹. کزازی، جلال‌الدین (۱۳۶۹). **در دریای دری**، تهران: نشر مرکز، ص ۳۰۹.
۴۰. کشاورز صدر، محمد علی (۱۳۳۴). **از رابعه تا پروین**، تهران: کاویان، ص ۷۶.
۴۱. گلچین معانی، احمد (۱۳۵۲). **گلزار معانی**، نگارش بزرگان ادب و هنر ایران در دوران جنگ جهانی دوم، تهران: افق، ص ۱۷۱ - ۱۷۴.
۴۲. محلاتی، ذبیح‌الله (۱۳۷۵). **ریاحین الشریعه**، در ترجمه دانشمندان بانوان شیعه، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ج چهارم، ص ۷۴.
۴۳. مدرس، محمد علی (۱۳۴۶). **ریحانة الادب فی تراجم المعروفین بالکنیه و اللقب**، تبریز: شفق، چ سوم، ج اول،

ص ۱۴۸ - ۱۵۰.

۴۴. مرتضی پور، اکبر (۱۳۸۳). «شرح حال پروین اعتصامی»، کلیات

دیوان پروین اعتصامی، تهران: عطار، ج اول، ص ۹ - ۱۳.

۴۵. — (۱۳۸۴). «پروین اعتصامی»، شرح حال

شاعران ایران (با تجدیدنظر و اضافات)، تهران: عطار، ج هفتم، ص ۲۳ - ۳۲.

۴۶. مرسلوند، حسن (۱۳۶۹). زندگینامه رجال و مشاهیر

ایران (۱۲۹۹ - ۱۳۲۰ ش)، تهران: الهام، ج اول، ص ۲۰۵ - ۲۰۹.

۴۷. مسعودی، ابوالقاسم (۱۳۴۸). بررسی آثار و احوال ۲۳۰ تن

از مشاهیر نامدار جهان، تهران: پدیده، ص ۲۲۷.

۴۸. مشیر سلیمی، علی اکبر (۱۳۳۵ - ۱۳۳۷). زنان سخنور از

یکهزار سال پیش تا امروز که به زبان پارسی سخن گفته‌اند، تهران: علمی، جلد ۳ در یک مجلد، ج اول، ص ۷۹ - ۱۰۱.

۴۹. مصاحب، غلامحسین و دیگران (۱۳۴۵) دایرةالمعارف

فارسی، تهران: فرانکلین - جیبی، ج اول، ص ۵۴۰ (ذیل پروین اعتصامی).

۵۰. معین، محمد (۱۳۵۶). فرهنگ فارسی، تهران: امیر کبیر،

ج پنجم، ص ۱۵۶.

۵۱. مهجور، کیوان و دیگران (۱۳۵۷). چهره‌هایی از

پیشروان هنر و ادبیات معاصر ایران، تهران: فرهنگسرای نیواران، ص ۷۸.

۵۲. مهرین شوشتری، عباس (۱۳۵۳). تاریخ زبان و ادبیات

ایران از زمان قاجار تا عصر پهلوی، تهران: مانی، ج پنجم، ص ۱۶۲ - ۱۶۵.

۵۳. ناصری، گیسو (۱۳۸۴). «همراه با سیری کوتاه در زندگی و

آثار پروین»، دیوان پروین اعتصامی (دیوان کامل اشعار)، تهران: مرز فکر و پیام نیک، ج اول، ص ۹ - ۱۴ (مقدمه).

۵۴. نظمی، علی (۱۳۵۵). دویست سخنور، تبریز: آذربادگان،

ص ۶۰.

۵۵. نیکوهمت، احمد (۱۳۶۱). زندگانی و آثار بهار، تهران:

آباد، ج دوم، ص ۲۹۹ - ۳۰۹.

۵۶. وصال، حسین (۱۳۴۹). معجزات شعر و سخن

پارسی، منتخبی از شاهکارهای شعر و نثر موزون از رودکی تا شعرای معاصر همراه با شرح تحقیقی از زندگی شعرا و معانی لغات و توضیح اشعار، تهران: پدیده، ص ۳۰۸ - ۳۱۵.

۵۷. هادوی، مصطفی (۱۳۶۳). گنجینه شعر و ادب فارسی

از رودکی تا پروین، اصفهان، ص ۳۶۱.

۵۸. هدایت، محمود (۱۳۵۳). گلزار جاویدان، تهران: زیبا، ج

اول، ص ۲۵۱.

ه) مقالات، دیدگاه‌ها، یادداشت‌ها و ... درباره

اندیشه و شعر پروین اعتصامی

کتاب‌ها:

۱. آذر، بدرالزمان (۱۳۷۶). «آثار سیاسی و اجتماعی شعر پروین»،

خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۳۲.

۲. آرین پور، یحیی (۱۳۷۴). از نیما تا روزگار ما، تاریخ ادب

فارسی معاصر، تهران: زوار، ص ۵۳۹ - ۵۵۰، روی جلد: ج ۳ از صبا تا نیما.

۳. آیتی، عبدالحسین (۱۳۴۰). کشف الحیل، تهران: ج هفتم، ۳

ج در یک مجلد، ج ۲، ص ۶۸

۴. احمدی گیوی، حسن (۱۳۸۳). «اختر آسمان ادب»، مجموعه

مقالات پروین اعتصامی، تهران: دبیرخانه جایزه ادبی پروین اعتصامی، ج اول، ص ۳۳ - ۵۹.

۵. اخوان ثالث، مهدی (۱۳۵۶). از این اوستا، تهران: مروارید،

ص ۱۱۳.

۶. از دریناه، یعقوب (۱۳۷۰). «پروین اعتصامی، شاعر درد و رنج»،

یادنامه پروین اعتصامی، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر، ص ۱۰ - ۴۰.

۷. استعلامی، محمد (۱۳۵۵). بررسی ادبیات امروز ایران،

تهران: امیر کبیر، ص ۲۱۱.

۸. اسحاق، محمد (۱۳۶۳). «پروین اعتصامی»، ادبیات نوین

ایران از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی، ترجمه و تدوین یعقوب آژند، تهران: امیر کبیر، ص ۱۷۷ - ۱۸۳.

۹. اسلامی ندوشن، محمد علی (۱۳۵۵). «تأثیر اروپا در تجدید

ادبی»، جام جهان‌بین، تهران: توس، ج چهارم، ص ۲۳۴.

۱۰. اسلامی پور، محمدرضا (۱۳۷۶). «آثار اجتماعی در شعر

پروین»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۳۶.

۱۱. اعتصامی، یوسف (۱۳۵۳). «یادداشت‌های پدر شاعر»،

مجموعه مقالات و قطعات و اشعار که به مناسبت درگذشت و اولین سال وفات خانم پروین اعتصامی

نوشته و سروده شده است و اظهار نظرها و تاریخچه زندگانی پدر شاعر، تهران: ابوالفتح اعتصامی، ص ۱۰ - ۱۸.

۱۲. اقبالی، معظمه (عظم) (۱۳۷۰). «پروین به خودش می‌-

مانست»، یادنامه پروین اعتصامی، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر، ص ۵۱.

۱۳. اکبرزاده، محمد (۱۳۷۶). «زن و شعر پروین»، خلاصه

مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص

ادبیات و فرهنگ

پهن و اسفند ۱۳۸۵

و فروردین ۱۳۸۶

۱۱۰

۳۷ - ۲۸.

۱۴. اکبری، منوچهر (۱۳۷۶). «نگاهی به دفتر کردار فلک در آیینۀ قصاید پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۳۹ - ۴۰.

۱۵. _____ (۱۳۸۵). «منظومه گنج درویش نماد دلتنگی‌های اختر چرخ ادب»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۱ - ۲۲.

۱۶. امیر قاسم‌خانی، پروین (۱۳۷۶). «مایه‌های زنانه در اشعار پروین»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، ص ۹۱ - ۹۷.

۱۷. _____ (۱۳۷۶). «پروین و اخلاق»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، ص ۱۴۱ - ۱۴۴.

۱۸. امیری خراسانی، احمد (۱۳۸۵). «پروین اعتصامی، شاعری نکته‌سنج»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۲۳ - ۵۱.

۱۹. بابایی، محمد تقی (۱۳۶۳). «نادرة دوران خانم پروین اعتصامی»، (دیباچه) **دیوان پروین اعتصامی**، تهران: حافظ - نمونه.

۲۰. باقریان، مهدی (۱۳۷۶). «زن در شعر پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۴۱ - ۴۲.

۲۱. باوسانی، الساندرو (۱۳۶۳). «اروپا و ایران در ادبیات نوین ایران»، **ادبیات نوین ایران از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی**، ترجمه و تدوین یعقوب آژند، تهران: امیر کبیر، ص ۱۰۸ - ۱۰۹.

۲۲. براهنی، رضا (۱۳۸۵). **طلا در مس**، تهران: زمان، چ سوم، ج ۱، ص ۲۰۳.

۲۳. برومند، مهرداد (۱۳۷۶). «پروین و دیگر شاعران زن ایرانی در یک قرن اخیر»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، ص ۱۵ - ۲۶.

۲۴. بهار، محمد تقی / ملک الشعرای (۱۳۱۴). **دیوان قصاید و مثنویات و مقطعات پروین اعتصامی**، تهران، ۱۳۱۴، دیباچه. ۲۵. بهبهانی، سیمین (۱۳۶۹). «پروین، شاعر احساس و عاطفه»، **دیوان پروین اعتصامی**، تهران: یادگار، مقدمه.

۲۶. پناهی، مهین (۱۳۸۵). «نور یزدانی»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۵۳ - ۸۵.

۲۷. ناتاری، معصومه (۱۳۷۶). «به یاد پروین اعتصامی»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۴۴.

۲۸. ترابی، علی اکبر. «پروین اعتصامی»، **جامعه‌شناسی ادبیات فارسی**، تبریز: فروغ آزادی، ص ۲۳۱ - ۲۴۲.

۲۹. تمیم‌داری، احمد (۱۳۷۶). «انعکاس مسائل سیاسی و اجتماعی در دیوان شعر پروین»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، ص ۲۷ - ۳۷.

۳۰. توحیدی‌پور، مهدی (۱۳۴۰). **گل‌های جاویدان در بوستان ادب ایران**، تجدید نظر محمد علی خردمند، تهران: عطایی، چ دوم، ص ۳۳۹ - ۳۴۸.

۳۱. جعفری قمشلوبی، احمد رضا (۱۳۷۶). «زن در شعر پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۴۶.

۳۲. جمعه، بدیع محمد (۱۹۷۷). «شاعره ایران پروین اعتصامی»، **صوت المرأة الشرقية فی العصر الحديث**، مصر: مصر الجديدة، ص ۳۳۰.

۳۳. چاوش اکبری، رحیم (۱۳۸۴). «اختر چرخ ادب»، **دیوان پروین اعتصامی**، تهران: نشر محمد، چ دوازدهم، ص یک تا هشت (مقدمه).

یک معلم»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۵۲.

۴۴. داوران، فرشته (۱۳۷۰). «شعر غیر شخصی پروین اعتصامی»، یادنامه پروین اعتصامی، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر، ص ۱۰۷ - ۱۳۱.

۴۵. دباشی، حمید (۱۳۷۰). «شعر، سیاست و اخلاق ارمغان پروین اعتصامی به شعر معاصر فارسی»، یادنامه پروین اعتصامی، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر، ص ۱۳۳ - ۱۶۲.

۴۶. دبیران، حکیمه (۱۳۸۵). «پروای پروین»، مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۱۳۳ - ۱۴۵.

۴۷. درودیان، ولی الله (۱۳۷۷). شاعری با چشم‌های آرام، تهران: مؤسسه ایران، ۲۱۸ ص.

۴۸. ——— (۱۳۸۵). «پروین اعتصامی»، سرچشمه‌های شعر امروز ایران، تهران: نشر نی، چ اول، ص ۲۷ - ۹۴.

۴۹. ——— (۱۳۸۲). «پروین اعتصامی»، دایره‌المعارف زن ایرانی، تهران: بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی، ص ۲۵۶ - ۲۶۱.

۵۰. دست‌غیب، عبدالعلی (۱۳۷۶). «خصایص هنری شعر پروین اعتصامی»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۵۳ - ۵۴.

۵۱. دقیقیان، شیرین‌دخت (۱۳۷۹). زنانه با پروین، تهران: ۴۳ ص.

۵۲. دهقان فارسانی، محسن (۱۳۷۶). «اختر چرخ ادب»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۵۵ - ۵۶.

۵۳. ذوالفقاری، محمد علی (۱۳۸۳). «پروین اعتصامی زنی جاویدان در تاریخ ادبیات ایران»، دیوان پروین اعتصامی،

۳۴. حاجیان نژاد، علیرضا (۱۳۸۵). «شیوه حکایت‌پردازی پروین در مثنوی‌ها»، مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۸۷ - ۱۰۳.

۳۵. حداد عادل، غلامعلی (۱۳۸۳). «زبان فصیح و استوار در اشعار پروین اعتصامی»، مجموعه مقالات پروین اعتصامی، تهران: دبیرخانه جایزه ادبی پروین اعتصامی، چ اول، ص ۱۱ - ۲۶.

۳۶. حدیثی قمی، محمد (۱۳۷۶). «گل و بهار در شعر خانم پروین اعتصامی»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۴۸.

۳۷. حدیدی، خلیل (۱۳۸۵). «جلوه‌هایی از مفاهیم قرآن و حدیث در بیان پروین»، مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۱۰۵ - ۱۱۵.

۳۸. حسینی، مریم (۱۳۸۵). «جلوه‌های رمانتیسم در شعر پروین اعتصامی»، مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۱۱۷ - ۱۳۱.

۳۹. حسینی کازرونی، احمد (۱۳۷۶). «نمایه‌های اجتماعی و عاطفی در اشعار پروین و ویژگی‌های شعری او»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۴۹ - ۵۰.

۴۰. حکیمیان، ابوالفتح (۱۳۷۶). «مقدمه و اثری نویافته از او» دیوان پروین اعتصامی، با شرح برخی ابیات، واژه‌نامه، فهرست اعلام، تهران: پژوهش، چ اول، ص ۱۳ - ۳۶.

۴۱. حمیدیان، سعید (۱۳۸۳). «نقد پروین»، در ادب پارسی، تهران: نشر قطره، چ اول، ۳۶۰ ص.

۴۲. خوش‌لسان، محسن (۱۳۷۶). «شرحی مختصر در آثار سیاسی و اجتماعی شعر پروین»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۵۱.

۴۳. دانش‌پژوه، شهروز (۱۳۷۶). «پروین یک زن، یک شاعر،

تهران: اوسان، چ اول (مقدمه).

۵۴. رتوفی مهر، محمود (۱۳۷۶). «آثار سیاسی و اجتماعی در

شعر پروین»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب،

تهران: ارشاد تهران، ص ۶۰ - ۶۱

۵۵. راجی کاشانی، مریم (۱۳۷۶). «زن از دیدگاه پروین»،

خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد

تهران، ص ۵۹.

۵۶. رادفر، ابوالقاسم (۱۳۷۶). «زبان و درونمایه های شعر

پروین»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران:

ارشاد تهران، ص ۵۹.

۵۷. رجبزاده، شهرام (۱۳۸۳). «نگاهی به شعر پروین

اعتصامی»، دیوان پروین اعتصامی (گزینه ادب پارسی - ۸)،

تهران: قدیانی، چ دهم، ص ۳۱ - ۵۶.

۵۸. رحمدل شرفشاده، غلامرضا (۱۳۸۵). «گفتمان، اصطلاحی

در نقد ادبی جدید»، مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد

پروین اعتصامی، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۱۴۷ - ۱۵۵.

۵۹. رحیمی، امین (۱۳۸۵). «تجلی قرآن در اندیشه و شعر پروین

اعتصامی»، مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین

اعتصامی، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۱۵۷ - ۱۷۳.

۶۰. رستم پور، سالومه (۱۳۷۶). «شعر من آینه کردار توست»،

یادمان پروین، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، ص ۱۴۵ -

۱۵۹.

۶۱. ردعی آذرخشی، غلامعلی (۱۳۴۹). «شعر فارسی معاصر»،

سخنرانی های نخستین کنگره شعر در ایران، تهران:

وزارت فرهنگ و هنر، ج ۱، ص ۱۸۴.

۶۲. روح الامینی، محمود (۱۳۷۵). «دو شاعر: یک مضمون، دو

زمان»، نمودهای فرهنگی و اجتماعی در ادبیات فارسی،

تهران: آگه، ص ۱۸۱ - ۱۹۶.

۶۳. روحانی، محمد حسین (۱۳۷۰). «پروین اعتصامی»، یادنامه

پروین اعتصامی، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر،

ص ۱۶۸ - ۱۸۲.

۶۴. زرین کوب، عبدالحسین (۱۳۶۷). «پروین اعتصامی، زنی

مردانه در قلمرو شعر و عرفان»، دفتر ایام (مجموعه گفتارها،

اندیشه ها و جست و جوها)، تهران: معین، چ دوم، ص ۵۳ - ۶۲.

۶۵. زمردی، حمیرا (۱۳۸۵). «نقد و تحلیل و بررسی پیشینه

فابل ها و تمثیل های رمزی جانوری»، مجموعه مقالات کنگره

نکوداشت یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، تهران:

خانه کتاب، چ اول، ص ۱۷۵ - ۱۸۳.

۶۶. ژوزف، ادوارد (۱۳۷۱/۱۹۹۲). سخنوران، روشن روانان،

پروین اعتصامی و اندیشه های او، لس آنجلس، کانون

پژوهش و آموزش، ص ۸۸.

۶۷. سادات، پروانه (۱۳۷۶). «پروین پروین»، خلاصه مقالات

یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۶۴ - ۶۵.

۶۸. سرامی، قدمعلی (۱۳۷۶). «جهان رنگارنگ اما هماهنگ

پروین»، خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب، تهران:

ارشاد تهران، ص ۶۶ - ۶۷.

۶۹. سلمانی، محمود (۱۳۷۶). «زن در شعر پروین»، خلاصه مقالات

یادواره اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۶۸ - ۶۹.

۷۰. سلیمانی، فرامرز (۱۳۶۹). «بارورتر از بهار، تهران: دنیای

مادر، ص ۱۴ - ۱۵.

۷۱. سیفی نهاوندی، فهیمه (۱۳۸۳). «مناظره و ارزش آن در

شعر پروین»، مجموعه مقالات پروین اعتصامی، تهران:

دبیرخانه جایزه ادبی پروین اعتصامی، چ اول، ص ۹۵ - ۱۲۰.

۷۲. شریعت، محمد جواد (۱۳۵۶). «پروین ستاره آسمان

ادب ایران، اصفهان: مشعل، ۲۶۳ ص.

۷۳. شفیعی کدکنی، محمد رضا (۱۳۵۹). «ادوار شعر فارسی

از مشروطیت تا سقوط سلطنت، تهران: توس، ص ۴۲، ۴۸،

۵۱، ۵۶، ۱۰۵، ۱۱۴، ۱۴۵، ۱۶۰، ۱۷۹، ۱۸۰.

۷۴. شفیعی کدکنی، محمد رضا (۱۳۶۳). «از انقلاب تا انقلاب،

ادبیات ایران از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی»، ادبیات

نویسن ایران، از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی.

ترجمه و تدوین یعقوب آژند، تهران: امیرکبیر، ص ۳۴۲ - ۳۴۳.

۷۵. شولر (۱۳۵۳). «خطابه میسز شولر»، مجموعه مقالات

و قطعات اشعار که به مناسبت درگذشت و اولین سال

وفات خانم پروین اعتصامی نوشته و سروده شده

است، تهران: ابوالفتح اعتصامی، ص ۲۸.

۷۶. صابونفروش، مرضیه (۱۳۷۶). «بررسی جهان آرمانی پروین

در پنج غزل آرزوهای او»، یادمان پروین، تهران: دانشگاه علامه

طباطبایی، ص ۱۶۰ - ۱۷۰.

۷۷. صاعدی، عبدالعظیم (۱۳۷۰). «غبار شوق»، یادنامه

پروین اعتصامی، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر،

ص ۲۵۳ - ۲۵۶.

۷۸. صلاحی مقدم، سهیلا (۱۳۸۵). «دو ستاره درخشان آسمان

و ادب و عرفان، پروین اعتصامی»، مجموعه مقالات کنگره

نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانه کتاب، چ اول،

ص ۱۸۵ - ۲۰۱.

۷۹. صورتگر، لطفعلی (۱۳۷۰). «پروین اعتصامی»، یادنامه

پروین اعتصامی، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر،

ص ۲۷۴ - ۲۷۷.

۸۰. طالعی، محبوب (۱۳۸۵). «نگرشی کلی بر زوایای فکری،

۹۵. قرشی کرمانی، شجاع‌الدین (۱۳۷۶). «ترجمه‌پذیری شعر پروین»، **یادنامه پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ص ۷۰-۷۸.

۹۶. کامیاب تالش، نصرت‌الله (۱۳۷۶). «نظام ارزشی مناظرات شعر پروین»، **یادنامه پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ص ۷۹-۹۰.

۹۷. کراچی، روح‌انگیز (۱۳۷۶). «پروین اندیشه‌نگاری غمگین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۷۵.

۹۸. _____ (۱۳۷۶). «پروین، نوآوری روی نهان کرده»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ص ۹۱-۹۷.

۹۹. _____ (۱۳۸۳). «از دریچه پنداشت»، **پروین اعتصامی همراه با کتاب‌شناسی توصیفی**، تهران: داستان سرچ، ج اول، ص ۷۷-۹.

۱۰۰. کرباسی، محمدعلی (۱۳۷۶). «اندیشه‌های پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۷۶.

۱۰۱. کریمی حکاک، احمد (۱۳۷۰). «پروین اعتصامی، شاعری نوآور»، **یادنامه پروین اعتصامی**، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر، ص ۳۳۳-۳۵۷.

۱۰۲. کریمی، امیربانو (امیری فیروز کوهی) (۱۳۷۶). «نقش پدر در حیات شاعری پروین»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ص ۹۸-۱۰۵.

۱۰۳. کزازی، میرجلال‌الدین (۱۳۷۶). «پروین و دهخدا»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ص ۱۰۶-۱۱۰.

۱۰۴. کشاورزی، فاطمه (۱۳۷۶). «شعر تعلیمی پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۷۷.

۱۰۵. کویچکچکوا، ورا (۱۳۶۳). «نگرشی بر ادبیات نوین ایران»، **ادبیات نوین ایران، از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی**، ترجمه و تدوین یعقوب آژند، تهران: امیر کبیر، ص ۵۷-۵۸.

۱۰۶. کویا، فاطمه (۱۳۸۳). «پروین "سراینده خاموش عشق"»، **مجموعه مقالات پروین اعتصامی**، تهران: دبیرخانه جایزه ادبی پروین اعتصامی، ج اول، ص ۸۵-۷۱.

۱۰۷. _____ (۱۳۸۵). «بر بلندای باور و بیان»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، ج اول، ص ۲۴۵-۲۵۷.

۱۰۸. گرکانی، فضل‌الله (۱۳۵۶). **تهمت شاعری، تحقیقی در احوال و پژوهشی در دیوان اشعار پروین اعتصامی**، تهران: روزنه، ۱۴۴ ص.

۱۰۹. گنجی، نرگس (۱۳۷۶). «جلوه‌های اندیشه دینی در شعر

سیاسی و اعتقادی پروین اعتصامی»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، چاپ اول، ص ۲۰۳-۲۱۴.

۸۱. طغیانی، اسحاق (۱۳۸۵). «جنبه‌های هنری شعر پروین»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، چاپ اول، ص ۲۱۵-۲۳۱.

۸۲. طهماسبی، فرهاد (۱۳۷۶). «نگرشی به دیوان پروین از دید سبک‌شناسی»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ص ۱۷۱-۱۹۲.

۸۳. عابدی، کامیار (۱۳۸۰). **شعر معاصر زنان**، تهران: کتاب نادر، چاپ اول.

۸۴. عالیشان، لئوناردو (۱۳۷۰). «نوحه لیلی، برگزیده‌ای از اشعار و حکایات اخلاقی پروین اعتصامی»، **یادنامه پروین اعتصامی**، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر، ص ۲۷۸-۲۸۴.

۸۵. عبدالمهدی فرد (۱۳۴۹). «زبان پروین»، **شب پروین**، [تبریز]: نشریات انجمن ادبی شهریار، آبان ۱۳۴۹.

۸۶. عدالتی شاطری، علی اصغر (۱۳۷۶). «مناظره در اشعار پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۷۰-۷۱.

۸۷. عسکری تورزنی، کریم (۱۳۶۴). **پروین اعتصامی بزرگترین شاعره پارسی زبان**، تهران: انتشارات کوچک، چاپ اول.

۸۸. علاقه، فاطمه (۱۳۷۶). «عرفان در شعر پروین اعتصامی»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۷۱-۷۲.

۸۹. غفار، قمر (۱۳۸۵). «پروین شاعری با افکار و احساسات زنانه»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، چاپ اول، ص ۲۳۳-۲۴۳.

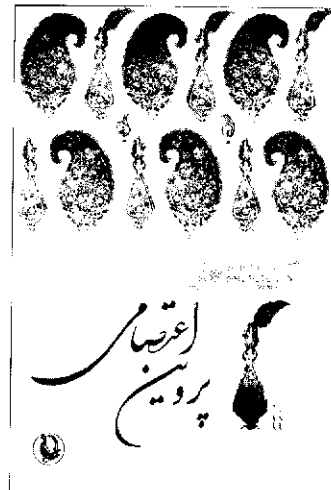
۹۰. فتاح‌زاده، طاهره (۱۳۷۶). «زن و شعر پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۷۳-۹۱.

۹۱. فرشیدورد، خسرو (۱۳۶۳). **درباره ادبیات و نقد ادبی**، تهران: امیر کبیر، ج ۲، ج اول، ص ۲۶، ۲۸، ۳۵، ۷۲، ۱۱۹، ۱۴۳، ۱۴۵، ۱۵۳، ۱۶۹، ۱۷۴، ۱۷۳، ۱۸۳.

۹۲. قائم‌مقامی، فرهنگ (۱۳۵۵). **آزادی یا اسارت زن** (مقدمه- ای بر جامعه‌شناسی زن)، تهران: جاویدان، ص ۱۴۲.

۹۳. قانون‌سرور، محمدرضا (۱۳۷۰). «دنیای آرمانی پروین اعتصامی»، **یادنامه پروین اعتصامی**، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر، ص ۳۱۳-۳۲۷.

۹۴. قدرتی، هما (۱۳۷۶). «زن و شعر پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۷۴.

ادبیات امروز، اثر ناصر حریری، گفت و شنودی با محمود مشرف
 آزاد تهرانی، بابل، کتابسرا، چ دوم، ص ۴۴ - ۴۵.

۱۲۰. مظفریان، منوچهر (۱۳۶۷). «پروین ستاره‌ای فروزان در آسمان ادب»، **متن کامل دیوان پروین اعتصامی**، به کوشش منوچهر مظفریان، تهران: انتشارات ایران، چ سوم، ص ۱۶ (دبیاچه).

۱۲۱. معتمدی، مهین‌دخت (۱۳۷۶). «ادبیات داستانی در شعر پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۸۳ - ۸۴.

۱۲۲. معین، مهدخت (۱۳۷۶). «ای خوشا مستانه سر در پای دلبر داشتن»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، ص ۱۲۱ - ۱۲۴.

۱۲۳. مقصدلو (۱۳۷۶). «پروین اعتصامی»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۸۵ - ۸۶.

۱۲۴. مؤید شیرازی، جعفر (۱۳۵۷). **شعر فارسی از مشروطیت تا امروز**، تهران: سپهر، ص ۷۳ - ۷۴.

۱۲۵. مؤید، حشمت (۱۳۷۰). «جایگاه پروین اعتصامی در شعر فارسی»، **یادنامه پروین اعتصامی**، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر، ص ۳۷۰ - ۴۰۴.

۱۲۶. مهدویان، وحیده (۱۳۷۶). «پروین روشنگر شیبی تار»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۸۷.

۱۲۷. مهدی‌پور، محمد (۱۳۸۵). «درونمایه‌های شعر پروین اعتصامی»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۳۰۹ - ۳۲۸.

۱۲۸. میخالویج، گ، پ (۱۳۵۱). «پروین اعتصامی و آثار او»، **هفت مقاله از ایران‌شناسان شوروی**، ترجمه ابوالفضل

پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۷۸.

۱۱۰. لاهیجی، جلال (۱۳۷۶). «رخشنده اعتصامی متخلص به پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۷۹.

۱۱۱. مباشری، محبوبه (۱۳۸۵). «در آرزوی صحت خورشید رخشان»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۲۵۹ - ۲۸۷.

۱۱۲. متینی، جلال (۱۳۷۰). «چند کلمه درباره پروین اعتصامی»، **یادنامه پروین اعتصامی**، گردآوری علی دهباشی، تهران: دنیای مادر، ص ۳۵۸ - ۳۶۴.

۱۱۳. محسنی، شهباز (۱۳۷۶). «پروین، شاعر اخلاق»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، ص ۱۹۳ - ۱۹۸.

۱۱۴. محفوظی، محمد صادق (۱۳۷۶). «نقش شناخت در اشعار پروین اعتصامی»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۸۰ - ۸۱.

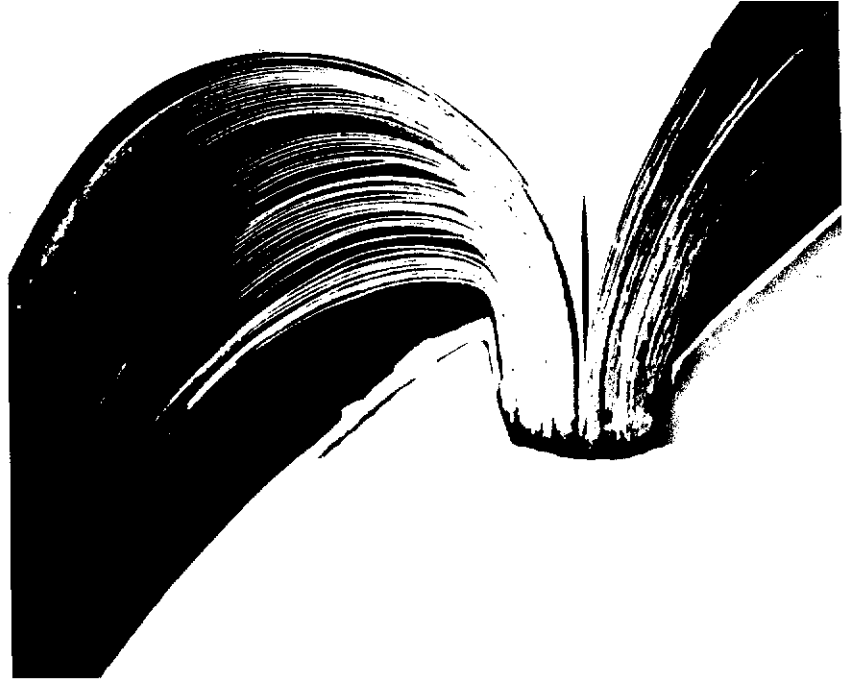
۱۱۵. مدرسی، فاطمه (۱۳۸۵). «پروین، عارف اخلاق‌گرای اجتماعی»، **مجموعه مقالات کنگره نکوداشت تولد پروین اعتصامی**، تهران: خانه کتاب، چ اول، ص ۲۸۹ - ۳۰۷.

۱۱۶. مرتضی‌پور، اکبر (۱۳۸۳). «شرح حال پروین اعتصامی»، **کلیات دیوان پروین اعتصامی**، تهران: عطار، چ اول، ص ۹ - ۱۳.

۱۱۷. مزدیپور، کتایون (۱۳۷۶). «اشیا و حزن زنانه در شعر پروین»، **خلاصه مقالات یادواره اختر چرخ ادب**، تهران: ارشاد تهران، ص ۸۲.

۱۱۸. مسگرنژاد، جلیل (۱۳۷۶). «طنز ملیح در شعر پروین»، **یادمان پروین**، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، ص ۱۱۱ - ۱۲۰.

۱۱۹. مشرف آزاد تهرانی، محمود/م. آزاد (۱۳۶۷). **هنر و**

یادوارهٔ اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۹۱ - ۹۲.

۱۳۹. نیکمنش، مهدی (۱۳۸۵). «گاهی سبک‌شناسانه به مناظرهای پروین»، مجموعهٔ مقالات کنگرهٔ نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانهٔ کتاب، چ اول، ص ۳۹۷ - ۴۰۹.

۱۴۰. نیکویخت، ناصر و غلامعلی زارع (۱۳۸۵). «مردماندیشی در شعر پروین»، مجموعهٔ مقالات کنگرهٔ نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانهٔ کتاب، چ اول، ص ۴۱۱ - ۴۲۳.

۱۴۱. واثق عباسی، عبدالله (۱۳۸۵). «طنز و اعتراض در شعر پروین اعتصامی»، مجموعهٔ مقالات کنگرهٔ نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانهٔ کتاب، چاپ اول، ص ۴۲۵ - ۴۴۷.

۱۴۲. وحیدی، سیمین‌دخت (۱۳۷۶). «پروین اعتصامی»، خلاصهٔ مقالات یادوارهٔ اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۹۳ - ۹۴.

۱۴۳. ه. سبحانی، توفیق (۱۳۸۳). «بانوی شکوهمند شعر»، مجموعهٔ مقالات پروین اعتصامی، تهران: دبیرخانهٔ جایزهٔ ادبی پروین اعتصامی، چ اول، ص ۶۱ - ۷۰.

۱۴۴. هشترودی، محمد ضیاء (۱۴۰۳ ق). «منتخبات آثار، تهران: بروخیم، ص ۸۵.

۱۴۵. یاحقی، محمدجعفر (۱۳۸۳). «پروین اعتصامی»، مجموعهٔ مقالات پروین اعتصامی، تهران: دبیرخانهٔ جایزهٔ ادبی پروین اعتصامی، چ اول، ص ۱۲۱ - ۱۳۲.

۱۴۶. یاورزاده، فرزانه (۱۳۷۶). «عیب‌جوی تنگ نظر و پروین کیمیاگر»، خلاصهٔ مقالات یادوارهٔ اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۹۵ - ۹۶.

۱۴۷. یوسفی، غلامحسین (۱۳۶۹). «شوق‌رهای»، چشمهٔ روشن، تهران: علمی، ص ۴۱۳ - ۴۲۴.

نشریات:

۱. آتشی، منوچهر (۱۳۵۹). «پروین اعتصامی نمونهٔ درخشان یک زن مسلمان و هنرمند متعهد»، سروش، س ۲، (شنبه ۸ شهریور ۱۳۵۹)، ش ۶۵ ص ۳۷ - ۳۶؛ س ۲ (۲۲ شهریور ۱۳۵۹)، ش ۶۷ ص ۳۸ - ۳۹؛ س ۲ (شنبه ۲۹ شهریور ۵۹)، ش ۶۸ ص ۴۸ - ۴۹؛ س ۲ (شنبه ۱۲ مهر ۵۹) ش ۷۰، ص ۵۰ - ۵۱؛ س ۲ (شنبه ۱۹ مهر ۵۹) ش ۷۱، ص ۵۴ - ۵۵ و ۶۱؛ س ۲ (۲۶ مهر ۱۳۵۹) ش ۷۲، ص ۶۶ و ۵۶ - ۵۷؛ و س ۲ (شنبه ۳ آبان ۵۹) ش ۷۳، ص ۶۲ - ۶۳.

۲. — (۱۳۵۹). «پروین اعتصامی نمونهٔ یک زن مسلمان و هنرمند متعهد»، سروش، س ۲، (شنبه ۲۵ مرداد ۱۳۵۹)، ش ۶۳، ص ۳۰ - ۳۲ و س ۲ (شنبه ۱ شهریور ۵۹) ش ۶۴، ص ۳۹ و ۵۰.

۳. آصفی، سهیل (۱۳۸۴). «مرغ گرفتار: به یاد پروین اعتصامی»، شرق، (۱۳۸۴/۱/۱۵).

آزموده، تهران: سپهر، ص ۴۵ - ۶۷.

۱۲۹. میرهاشمی، سید مرتضی (۱۳۸۵). «زمینه‌های غنایی و شیوه‌های پرداخت آن در شعر پروین اعتصامی»، مجموعهٔ مقالات کنگرهٔ نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانهٔ کتاب، چ اول، ص ۳۲۹ - ۳۴۳.

۱۳۰. نادریپور، نادر (۱۳۴۸). شعر انگور، تهران: مروارید، چ دوم، ص ۵۵.

۱۳۱. ناظری، منوچهر (۱۳۶۰). نگرشی بر اشعار پروین اعتصامی، تهران: سروش، ص ۶۷.

۱۳۲. نجار، یونس (۱۳۷۶). «ارزش‌ها و ضد ارزش‌های قرآنی در شعر پروین اعتصامی»، خلاصهٔ مقالات یادوارهٔ اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۸۸ - ۸۹.

۱۳۳. نجف‌زاده بارفروش، محمد باقر (۱۳۷۶). «ادبیات داستانی در شعر پروین اعتصامی»، خلاصهٔ مقالات یادوارهٔ اختر چرخ ادب، تهران: ارشاد تهران، ص ۹۰.

۱۳۴. نجفی، علی (۱۳۸۵). «باورهای عرفانی - اخلاقی پروین اعتصامی»، مجموعهٔ مقالات کنگرهٔ نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانهٔ کتاب، چ اول، ص ۳۴۵ - ۳۷۰.

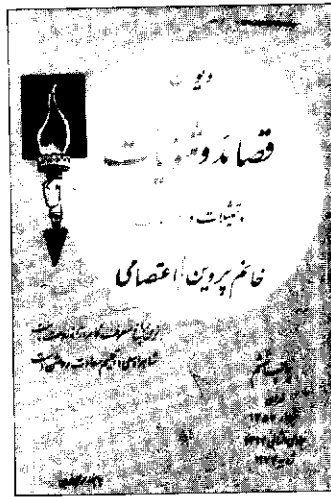
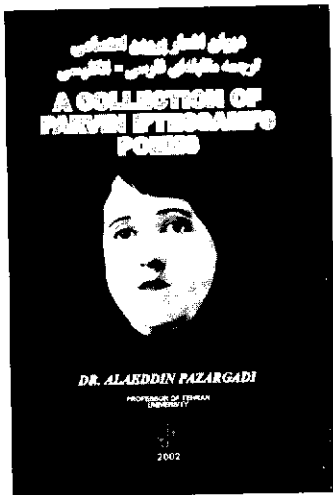
۱۳۵. نصیری، محمد رضا (۱۳۸۳). «بانوی شعر فارسی»، مجموعهٔ مقالات پروین اعتصامی، تهران: دبیرخانهٔ جایزهٔ ادبی پروین اعتصامی، چ اول، ص ۲۷ - ۳۲.

۱۳۶. نکهت دستگیرزاده، حمیرا (۱۳۸۵). «پروین زنی بر طراز شایسته سالاری»، مجموعهٔ مقالات کنگرهٔ نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانهٔ کتاب، چ اول، ص ۳۷۱ - ۳۸۳.

۱۳۷. نوروزی، اسدالله (۱۳۸۵). «بزرگ بانوی شعر و ادب فارسی»، مجموعهٔ مقالات کنگرهٔ نکوداشت تولد پروین اعتصامی، تهران: خانهٔ کتاب، چ اول، ص ۳۸۵ - ۳۹۶.

۱۳۸. نوری، فرزانه (۱۳۷۶). «زن و شعر پروین»، خلاصهٔ مقالات

۴. آل طه کوهبنانی، مجید (۱۳۷۲). «بررسی اندیشه اجتماعی پروین اعتصامی»، **جهان اسلام**، ش ۵۷۲، (پنجشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۳۷۲)، ص ۷.
۵. آوایی، محمد (۱۳۷۱). «پروین اعتصامی و سنت ادبی ایران»، **آشنا**، س ۱، ش ۴ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۷۱)، ص ۴۸ - ۵۰.
۶. احمدی ملکی، رحمان (۱۳۷۷). «بینش اساطیری در شعر پروین اعتصامی»، **فصلنامه هنر**، زمستان ۱۳۷۷ (دوره جدید) ش ۲۸، ص ۴۸ - ۵۵.
۷. اسماعیلی، امیر (۱۳۵۷). «زنی که مردانه به مبارزه با زشتی‌ها برخاست»، **تلاش**، س ۱۳ (خرداد ۱۳۵۷) ش ۸۰، ص ۱۵ - ۱۷.
۸. — (۱۳۸۵). «به مناسبت سی و هشتمین سال درگذشت پروین اعتصامی، تحقیقی بر دیوان پروین اعتصامی، شاعر متصوف قرن چهاردهم ایران»، **فصلی در گلسرخ**، ش ۳ (اسفند ۱۳۸۵)، ص ۶۸ - ۸۷.
۹. اعتصامی، ابوالفتح (۱۳۵۲). «خواهرم پروین»، **اطلاعات**، پنجشنبه ۵۲/۲/۶، ش ۱۴۰۸۳، ص ۱۵.
۱۰. اعتمادزاده، محمود/به آذین. «درباره شعر و شخصیت ادبی پروین اعتصامی»، **فرهنگ نو**، ج ۱، ش ۸، ص ۳۳ - ۳۹.
۱۱. افشار، ناصر. «پروین اعتصامی اختر چرخ ادب»، **کیهان هوایی**، ش ۱۴۳۰.
۱۲. اکبری، منوچهر (۱۳۸۵). «پروین، از کتابداری تا شاعری»، **گفت و گو** با دبیر علمی کنگره پروین اعتصامی، **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۷.
۱۳. الهی قمشه‌ای، مرتضی. «تلخ‌کام شیرین‌سخن [پیرامون پروین اعتصامی]»، **کیهان هوایی**، ش ۱۹۵.
۱۴. امین‌زاده، ابراهیم (۱۳۵۹). «شعر پروین فریاد همیشه محرومان»، **اطلاعات**، (۱۴ فروردین ۱۳۵۹)، ص ۹ و ۴.
۱۵. ایراندوست تبریزی، رضا (۱۳۷۱). «شخصیت‌ها و اخلاق در قابل‌های پروین اعتصامی و زان نولافونتن»، (بحثی در ادبیات تطبیقی)، **نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز**، س ۳۵ (بهار و تابستان ۱۳۷۱)، ش ۱۴۲ - ۱۴۳، ص ۱ - ۵۳.
۱۶. باقریان، مهدی (۱۳۷۲). «پاکدامنی و فرزانی زن ایرانی در شعر پروین»، **کار و کارگر**، ش ۷۱۸.
۱۷. تقی‌زاده انصاری، بدر (۱۳۷۱). «پروین شاعره دردآشنا و فروغ جاودان ادب فارسی»، **اطلاعات**، چهارشنبه ۲ اردیبهشت ۱۳۷۱، ش ۱۹۵۹۷، ص ۱۰.
۱۸. بصیری تویسرکانی، مصطفی (۱۳۸۰). «پروین شاعر یا ناظم؟!»، **جام جم**، س ۲، ش ۴۴۲ (۱۳۸۰/۸/۲۱)، ص ۵.
۱۹. «به یاد اختر چرخ ادب: به مناسبت نود و سومین سال تولد پروین اعتصامی»، **ایرار**، (۱۳۷۸/۱۲/۲۵).
۲۰. بهار، محمدتقی/ ملک الشعرا (۱۳۲۲). «سخن فکر دل‌لان استعمار»، **نوبهار**، ش ۸۵ (۲۳ / ۸ / ۱۳۲۲).
۲۱. بهبهانی، سیمین (۱۳۵۲). «پروین، بانوی آرمگین شعر فارسی»، **اطلاعات**، پنجشنبه ۲۳ اسفند ۱۳۵۲، ش ۱۴۳۵۵، ص ۲۱.
۲۲. — (۱۳۵۶). «پروینی که من می‌شناسم، پروین نیاز جسمی را در برابر عشق به حقیقت باخته بود»، **رستاخیز**، یکشنبه ۴ دی ۱۳۵۶، ش ۷۹۹، ص ۱۲.
۲۳. بینایی، قوام‌الدین (۱۳۷۱). «درباره پروین اعتصامی»، **ادبستان**، ش ۲۸ (فروردین ۱۳۷۱)، ص ۲۸ - ۲۹.
۲۴. «پروین آسمان ادب»، **کیهان**، پنجشنبه ۲۷ تیر ۱۳۶۴، ش ۱۲۴۹۹، ص ۶.
۲۵. «پروین اعتصامی و شعر نو»، **راه مردم**، (۱۳۸۰/۶/۳).
۲۶. «پروین اعتصامی، شاعری از دل میهن»، **زن روز**، (شنبه ۱۶ فروردین ۱۳۵۹)، ش ۷۵۸، ص ۸ - ۹ و ۶۲.
۲۷. «پروین شاعره‌ای بیگانه با عشق»، **رستاخیز**، یکشنبه ۴ دی ۱۳۵۶، ش ۷۹۹، ص ۱۲ - ۱۳.
۲۸. «پروین کیمیا بود»، **جمهوری اسلامی**، ۱۸ فروردین ۱۳۵۹، ص ۷.
۲۹. بویای ایرانی، منیژه (۱۳۸۰). «آن روی سکه سخن پروین»، **ویژه‌نامه کبوتر فضل** (مجموعه مقالات همایش پروین اعتصامی)، مهر ۱۳۸۰، ص ۳۶ - ۴۵.
۳۰. «تاریخچه زندگی پروین اعتصامی»، **همسر**، ش ۱۴.
۳۱. ترابی، مرضیه. «فقط رابعه بلخی و پروین اعتصامی!»، **گزارش**، ش ۱۱۸.
۳۲. تکمیل همایون، غلامحسین (۱۳۷۱). «پروین شاعر مردم، مروری بر زندگی و اشعار پروین اعتصامی»، **کار و دانش**، ش ۱۹ (بهار ۱۳۷۱)، ص ۴۰ - ۴۷.
۳۳. — (۱۳۷۳). «حق طلبی، حکمت و فضیلت در کلام پروین اعتصامی»، **اطلاعات**، شنبه ۲۰ فروردین ۱۳۷۳، ش ۲۰۱۶۴، ص ۶.
۳۴. تمیمی، فرخ (۱۳۵۶). «پروین اعتصامی شاعره‌ای خالی از هوی»، **بنیاد**، (مهر ۱۳۵۶)، ش ۷، ص ۲۲ - ۲۳.
۳۵. — (۱۳۵۷). «فروغ و پروین و پاسخ یک نقد»، **نگین**، س ۱۳ (۱۳۵۷/۲/۳۱)، ش ۱۵۶، ص ۴۳ - ۴۴.
۳۶. جمال‌زاده، محمد علی (۱۳۴۵). «شاعره ایران، پروین اعتصامی، کتابی به زبان آلمانی»، **کاوه**، س ۴ (مهر ۱۳۴۵)، ش ۱۳ و ۱۴، ص ۱۵۱.
۳۷. جوادیان، مسعود (۱۳۶۸). «تأملی در اشعار پروین اعتصامی»، **رشد آموزش ادب فارسی**، س ۴، (تابستان و پاییز ۱۳۶۸)، ش

۱۰۱ (دوشنبه ۱۳۸۱/۱/۱۹)، ص ۲۰ - ۲۱.

۴۹. — (۱۳۸۵). «اختر چرخ ادب: به مناسبت پنجاه و پنجمین سالروز وفات زنده یاد پروین اعتصامی»، شروق (۱/۲۱/۱۳۸۵).

۵۰. حسین زاده، آناهیتا (۱۳۸۴). «سنگ بر سینه بسی غمگین است: نظری اجمالی بر زندگی و اشعار پروین اعتصامی»، راه مردم، (۱۳۸۴/۱۰/۴).

۵۱. حسینی، محمد (۱۳۷۱). «صاعقه ما ستم اغنیاست»، کیهان فرهنگی، س ۹ (اردیبهشت ۱۳۷۱)، ش ۲، ص ۳۶.

۵۲. حکمت، فروغ (۱۳۲۴). «پروین اعتصامی»، سالنامه دنیا، س ۱ (۱۳۲۴)، ش ۱، ص ۱۶۰ - ۱۶۱.

۵۳. حمیدیان، سعید (۱۳۷۳). «نقد پروین»، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی تربیت معلم، دوره جدید، س ۲ (بهار و تابستان ۱۳۷۳)، ش ۴ و ۵، ص ۵۵ - ۸۵.

۵۴. خالقی، فریده (۱۳۵۲). «پروین از دیدگاه یک زن»، اطلاعات، پنجشنبه ۶ اردیبهشت ۱۳۵۲، ش ۱۴۰۸۳، ص ۱۵.

۵۵. خالقی راد، حسین. «پروین اعتصامی و قطعه سرایی او»، مجله علمی و پژوهشی علوم انسانی دانشگاه الزهراء، س ۲، ش ۳ و ۴، ص ۲۱.

۵۶. دافعی، احمد. «اختر چرخ ادب: به مناسبت نود و هشتمین سالگرد تولد پروین اعتصامی»، تابان، ش ۸۱.

۵۷. دانشور، سیمین (۱۳۷۴). «پروین اعتصامی نوآور، زنانه و پاک»، کلک، ش ۶۷ (مهر ۱۳۷۴)، ص ۷۹ - ۸۲.

۵۸. دبیران، حکیمه (۱۳۷۱). «تصاویر خیال در شعر پروین»، آشنایا، س ۱ (مرداد و شهریور ۱۳۷۱)، ش ۶، ص ۱۴ - ۱۵.

۵۹. — (۱۳۷۴). «پروین اختر آزادگی»، فصلنامه فرهنگ، س ۸ (زمستان ۱۳۷۴)، ش ۱، ص ۱۵۲ - ۱۵۵.

۱۸ - ۱۷ - ۱۶ و ۵۳.

۳۸. — (۱۳۷۰). «حاشیه‌نشینان جامعه در شعر پروین اعتصامی»، کیهان هوایی، چهارشنبه ۲۸ فروردین ۱۳۷۰، ش ۹۲۶، ص ۱۷.

۳۹. — (۱۳۷۱). «معمای پروین»، کلمه، س ۱ (آبان ۱۳۷۱)، ش ۱، ص ۳۸ - ۴۳.

۴۰. — (۱۳۷۴). «ارزیابی کتاب‌شناسی پروین»، فصلنامه نخل، ش ۲ (بهار ۱۳۷۴)، ص ۵۳ - ۶۵.

۴۱. چالکش باقریان، آقاجان (۱۳۷۱). «یادی از پروین»، سلام، س ۱ (یکشنبه ۳۰ فروردین ۱۳۷۱)، ش ۲۵۸، ص ۴.

۴۲. چاوش اکبری، رحیم (۱۳۸۵). «مادر مهربان شعر معاصر»، گفت و گو با رحیم چاوش اکبری، کتاب هفته، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۱۶.

۴۳. «چرا شعر پروین عاری از احساس‌های لطیف زنانه است؟»، رستاخیز، یکشنبه ۴ دی ۱۳۵۶، ش ۷۹۹، ص ۱۳.

۴۴. حائری، هادی (۱۳۷۱). «اندیشه‌های اجتماعی پروین»، آشنایا، س ۲ (بهمن و اسفند ۱۳۷۱)، ش ۹، ص ۴۶ - ۵۶.

۴۵. — (۱۳۷۱). «خاطراتی از پروین و عصر طلایی»، ادبستان، ش ۳۱ (تیر ۱۳۷۱)، ص ۳۲.

۴۶. حائری، هادی (کوروش) (۱۳۷۱). «اسرار دل»، آشنایا، س ۱ (مرداد و شهریور ۱۳۷۱)، ش ۶، ص ۱۶.

۴۷. حاجی پورساردویی، پروین (۱۳۷۶). «بی‌تو در ظلمت ای دیده نورانی من»، به مناسبت سالگرد وفات پروین اعتصامی، زن روز، شنبه ۲۳ فروردین ۱۳۷۶، ش ۱۶۰۰، ص ۳۸ - ۳۹.

۴۸. حدادی، نصرالله (۱۳۸۱). «اختر چرخ ادب»، همشهری (ضمیمه هفتگی روزنامه همشهری تهران)، س ۲، ش

۴ ششمین سال درگذشت پروین اعتصامی، **کیهان فرهنگی**، س ۴ (فروردین ۱۳۶۶)، ش ۱، ص ۳۴.

۷۳. «رازهای انسانی: به مناسبت سالگرد خاموشی پروین اعتصامی، بزرگ بانوی شعر پارسی»، **قدس**، (۱۳۸۲/۱/۲۳).

۷۴. راغب، علی (۱۳۷۵). «پروین، شاعر ارزش‌ها و اندیشه‌ها»، **روزگار وصل**، ش ۲۰، س ۳ (اسفند ۱۳۷۴ - فروردین ۱۳۷۵)، ص ۶۲.

۷۵. ربانی، جعفر. «فرشته شعر فارسی پروین اعتصامی»، **رشد آموزش ابتدایی**، ش ۳۲.

۷۶. رحمانیان حقیقی. «نگاهی به شعر پروین اعتصامی»، **گلچرخ**، س ۲، ش ۸ و ۹، ص ۳۸ - ۳۹.

۷۷. رحمتی، امین (۱۳۸۵). «تجلی قرآن در اندیشه و شعر پروین اعتصامی»، **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۱۸.

۷۸. رحیمی، غلامرضا (۱۳۷۱). «پروین در گذر زمان»، **کیهان**، پنجشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۷۱، ش ۱۴۴۶۸، ص ۱۶؛ و چهارشنبه ۷ خرداد ۱۳۷۲، ش ۱۴۴۸۵، ص ۱۵؛ و سه شنبه ۲۶ خرداد ۱۳۷۱، ش ۱۴۵۰۰، ص ۱۴.

۷۹. رزمگیر، غلامرضا (۱۳۶۴). «به دنبال شعر بهار»، **آینده**، س ۱۱ (آبان ۱۳۶۴)، ش ۸، ص ۵۷۵.

۸۰. رستگاری، مهدی (۱۳۷۰). «با پروین بر جاده‌های روشنی»، **اطلاعات**، پنجشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۳۷۰، ش ۱۹۳۱۶، ص ۶.

۸۱. رعدی آذرخشی، غلامعلی (۱۳۵۷). «دهخدا در اشعار پروین دخالتی ندارد»، **تماشا**، س ۸ (۲۶ فروردین ۱۳۵۷)، ش ۳۵۹، ص ۹.

۸۲. سجادیان، مرتضی (۱۳۸۱). «جهان‌بینی و هستی‌شناسی پروین»، **همشهری**، یکشنبه ۱۸/۱/۱۳۸۱، س ۱۰، ش ۲۶۸۶، ص ۱۸.

۸۳. سرامی، قدمعلی (۱۳۵۲). «دزد اگر شب گرم یغما کردن است، دزدی حکام روز روشن است»، **اطلاعات** پنجشنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۲، ش ۱۴۰۸۳، ص ۱۵.

۸۴. سعادت‌فر، فرزانه (۱۳۷۸). «ستاره‌های فروزان در آسمان ادب

۶۰. _____ (۱۳۷۶). «افکار و اندیشه‌هایی ارزشمند»، **زن روز**، شنبه ۲۳ فروردین ۱۳۷۶، ش ۱۶۰۰، ص ۶۶.

۶۱. «در خردمندانه‌ترین شیوه مبارزه شعر اجتماعی را پارسامنشانه و زاهدانه می‌سرود: نود و ششمین سالروز تولد پروین اعتصامی»، **مردم‌سالاری**، (۱۳۸۱/۱۲/۲۴).

۶۲. درخشنده، پوران (۱۳۸۰). «گمشده در غبار کج‌اندیشی‌ها: روایت پوران درخشنده از زندگی پروین اعتصامی»، **گفت و گو با پوران درخشنده**، **کتاب هفته**، ۱۱ اسفند ۱۳۸۰.

۶۳. درگاهی، محمود (۱۳۷۰). «صاعقه ستم»، **چیستا**، ش ۸۵ (بهمن ۱۳۷۰)، ص ۵۳۶ - ۵۴۳.

۶۴. درودیان، ولی‌الله (۱۳۶۶). «سرچشمه‌های الهام‌بخش شاعران»، **کیهان فرهنگی**، س ۴ (آبان ۱۳۶۶)، ش ۸، ص ۲۱ - ۳۳.

۶۵. _____ (۱۳۷۲). «در جست و جوی سرچشمه‌های الهام - بخش شاعران»، **فرهنگ**، ش ۱۴ (پاییز ۱۳۷۲)، ص ۱۱۲ - ۱۲۱.

۶۶. _____ (۱۳۸۵). «دستخط‌هایی از شاعر صد ساله»، **گفت و گو با ولی‌الله درودیان**، **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۱۴.

۶۷. دست‌غیب، عبدالعلی (۱۳۳۸). «هدیه فکر و شعر یا دیوان پروین اعتصامی»، **پیام نوین**، س ۲ (اسفند ۱۳۳۸)، ش ۶، ص ۱۳ - ۱.

۶۸. _____ (۱۳۴۱). «پروین اعتصامی»، **دریا**، ش ۲ (مرداد ۱۳۴۱)، ص ۱۳۳ - ۱۴۵.

۶۹. _____ (۱۳۷۶). «ویژگی‌های شعر پروین»، **کیهان فرهنگی**، س ۱۴، ش ۱۳۷ (آبان ۱۳۷۶)، ص ۸ - ۱۱.

۷۰. _____ (۱۳۷۶). «هدیه فکر و شعر»، **زن روز**، شنبه ۲۳ فروردین ۱۳۷۶، ش ۱۶۰۰، ص ۱۴ - ۱۵ و ۶۰ - ۶۳.

۷۱. «دل بی‌دوست دلی غمگین است: به مناسبت سالروز تولد پروین اعتصامی»، **ایران**، (۱۳۸۴/۱۲/۲۵).

۷۲. رادفر، ابوالقاسم (۱۳۶۶). «پروین شعر»، به مناسبت چهل و

۱۰۱. طلوعی، اردشیر (۱۳۸۰). «پروین، خاتون سرای شعر پارسی»، **جام جم**، س ۲، ش ۴۸۳ (۱۳۸۰/۱۰/۱۰)، ص ۵.

۱۰۲. عاطف، فرشته (۱۳۵۲). «سی و دو سال از مرگ پروین اعتصامی ستایشگر نیکی‌های انسانی گذشت. بارورباش، تو نخلی نه سپیداری»، **تماشا**، س ۳ (۲۳ فروردین ۱۳۵۲)، ش ۱۰۵، ص ۱۶ - ۱۷ و ۹۳.

۱۰۳. عباسی داکانی، پرویز (۱۳۶۷). «تعزیتی بر کشته خوبش»، **کیهان**، شنبه ۲۷ اسفند ۱۳۶۷، ش ۱۳۵۷، ص ۱۶.

۱۰۴. عطایی، زلفیه (۱۳۸۵). «نغمه پروین در گوش مردم تاجیک»، **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۱۲.

۱۰۵. عطایی، شهاب (۱۳۷۸). «به مناسبت فرارسیدن سالمرگ پروین اعتصامی آزاده زن ادبیات در حصار شرایط اجتماعی»، **نشریه انرژی ایران**، (۱۳۷۸/۱/۱۷).

۱۰۶. عقیقی بخشایشی، عبدالرحیم (۱۳۷۷). «لطف حکمی و نکات قرآنی در دیوان پروین اعتصامی»، **کیهان اندیشه**، ش ۱۳۸۰ (مهر و آبان ۱۳۷۷)، ص ۱۴۳ - ۱۴۸.

۱۰۷. — (۱۳۷۸). «اندیشه‌های عرفانی پروین»، **کیهان فرهنگی**، س ۱۶، ش ۱۶۱ (اسفند ۱۳۷۸)، ص ۳۰ - ۳۱.

۱۰۸. علی‌آبادی، ایرج (دریا) (۱۳۳۲). «پروین اعتصامی»، **شبهه**، س ۱۳۳۲، ش ۲، ص ۶۸ - ۸۰.

۱۰۹. علی‌نیا، بتول (۱۳۸۵). «پروین و نازک الملائکه، دو ستاره از یک منظومه»، **گفت و گو با بتول علی‌نیا**، **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۹.

۱۱۰. «غزل بانوی شعر اجتماعی: به یاد پروین اعتصامی»، **حیات نو اقتصادی**، (۱۳۸۴/۱/۱۸).

۱۱۱. فتحی، نصرالله (۱۳۵۶). «شاعر عطوفت‌ها با لقب ملکه النساء الشواعر، کلام پروین، کلام انسانیت»، **تلاش**، س ۱۲، (خرداد ۱۳۵۶)، ش ۷۰، ص ۳۲ - ۳۵.

۱۱۲. فراسیون، علی اصغر (۱۳۲۲). «فوق العاده»، **ایران ما**، ش ۸۳ (۱۳۲۲/۸/۱۲).

۱۱۳. فرخ، شورانگیز (۱۳۵۳). «پروین اعتصامی»، **تماشا**، س ۴ (۲ شهریور ۱۳۵۳)، ش ۱۷۵، ص ۴۶.

۱۱۴. فرزاد، ابراهیم (۱۳۵۵). «پروین سرودی ناتمام»، **کیهان**، دوشنبه ۱۶ فروردین ۱۳۵۵، ش ۹۸۲۸، ص ۱۱.

۱۱۵. فروغ، خالده (۱۳۸۵). «چلچراغ کلمات»، **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۱۲.

۱۱۶. فقیری، امین (۱۳۸۵). «پروین اعتصامی؛ زمزمه‌گر درد و

ایران»، **جاده ابریشم**، ش ۹ (نوروز ۱۳۷۸)، ص ۳۴ - ۳۹.

۸۵. سلطانی گرد فرامرزی، علی (۱۳۵۳). «شهر اندیشه‌های پروین»، **نگین**، س ۱۰، (۱۳۵۳/۴/۳۱)، ش ۱۱۰، ص ۱۷ - ۲۳؛ و س ۱۰ (۱۳۵۳/۵/۳۱)، ش ۱۱۱، ص ۲۵ - ۲۸.

۸۶. — (۱۳۵۶). «جنگ هفتاد و دو ملت»، **نگین**، س ۱۳، (۱۳۵۶/۱۰/۳۰)، ش ۱۵۲، ص ۲۹ - ۳۴.

۸۷. — (۱۳۵۷). «عذر بدتر از گناه»، **نگین**، س ۱۴، (۱۳۵۷/۳/۳۱)، ش ۱۵۷، ص ۴۴ - ۴۵.

۸۸. سلطانی، محمد علی (۱۳۷۰). «سایه خورشید سواران»، **رشد آموزش ادب فارسی**، س ۶ (بهار ۱۳۷۰)، ش ۲۴، ص ۴۴ - ۴۹.

۸۹. سهیلی خوانساری، احمد (۱۳۵۷). «دهخدا هم درباره اشعار پروین تردید داشت»، **اطلاعات**، سه شنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۷، ش ۱۵۵۹۹، ص ۹.

۹۰. «شاعره توانا و ادیب مردمی»، به مناسبت چهل و یکمین سال خاموشی پروین اعتصامی، **پیام هاجر**، ش ۳۲ (۲۵ فروردین ۱۳۶۱)، ص ۷.

۹۱. شاه‌حسینی، ناصرالدین (۱۳۵۲). «اخلاقی نویسنده، نه شاعر»، **اطلاعات**، ۶ اردیبهشت ۱۳۵۲، ش ۱۴۰۸۳، ص ۱۵.

۹۲. شریعتمداریان مازندرانی (۱۳۲۴). «ودیعۀ پروین»، **جلوه**، س ۱ (۱۳۲۴)، ص ۴۴۰ - ۴۴۱.

۹۳. شکیبی (۱۳۲۲). «پروین اعتصامی، بزرگ‌ترین شاعر متصوف ایران»، **ایران ما**، ش ۹۰، (۱۳۲۲/۸/۲۱).

۹۴. شهاب، علی (۱۳۷۰). «پروین شاعر احساس و عاطفه»، **کلک**، ش ۱۱۳ (فروردین ۱۳۷۰)، ص ۲۵۰ - ۲۶۰.

۹۵. شهرستانی، حسن (۱۳۷۷). «حضور مولانا در اشعار پروین»، **گلچرخ**، ش ۱۹ (اردیبهشت ۱۳۷۷)، ص ۱۲.

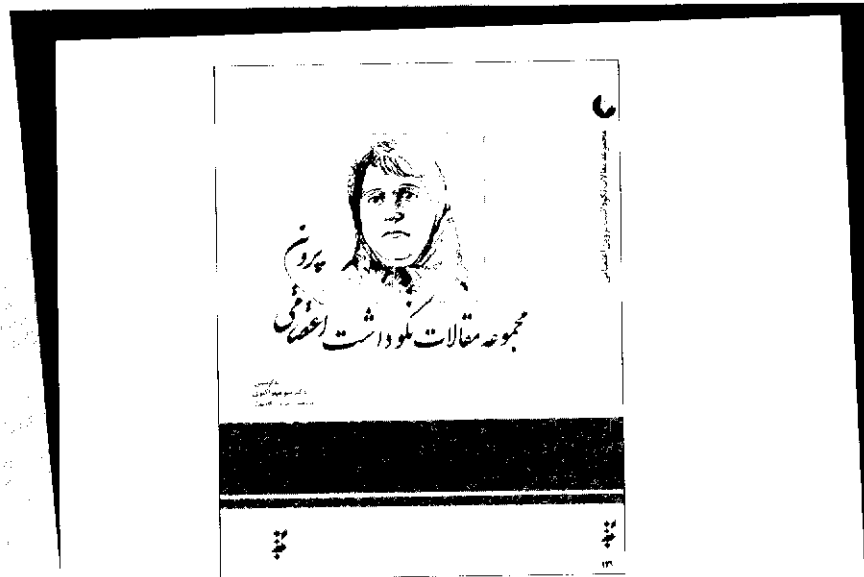
۹۶. شیرخانی، علی و بهروز فروتن نیک (۱۳۷۸). «اختر چرخ ادب پروین است: تأملی در زندگی و آثار پروین اعتصامی»، **راه مردم**، (۱۳۷۸/۶/۱۷).

۹۷. شیرخانی، علی. «نگاهی به شعر پروین اعتصامی»، **زن روز**، ش ۱۶۹۸.

۹۸. صدیق علم، عیسی (۱۳۵۷). «پروین زنی محبوب بود»، **تماشا**، س ۸ (۱۳۵۷/۱/۲۶)، ش ۳۵۹، ص ۸.

۹۹. صورتگر، لطفعلی (۱۳۱۴). «دیوان پروین اعتصامی»، **مجله مهر**، س ۳ (آذر ۱۳۱۴)، ش ۷، ص ۷۴۸ - ۷۴۹.

۱۰۰. طالبیان، یحیی (۱۳۸۵). «صور خیال در شعر پروین اعتصامی»، **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۱۶ - ۱۷.

- رنج»، اعتماد ملی، (۱۳۸۵/۱/۲۲).
۱۱۷. فلاحی، رضا (۱۳۶۷). «پروین اعتصامی پرآوازه‌ترین شاعر زبان فارسی»، **کیهان هوایی**، ویژه‌نوروز ۱۳۶۷، ش ۷۶۹، ص ۱۰.
۱۱۸. فلاحی، کیومرث (۱۳۷۴). «اختر چرخ ادب، زندگی و اندیشه‌های پروین اعتصامی»، **تعاون**، ش ۴۶ (پیاپی ۱۳۵)، تیر (۱۳۷۴)، ص ۱۶ - ۲۰.
۱۱۹. قاضی، عنایت‌الله (۱۳۶۹). «بویگی‌های زن مسلمان در نگاه پروین اعتصامی»، **کیهان**، چهارشنبه ۱۹ دی ۱۳۶۹، ش ۱۴۰۹۵، ص ۱۹.
۱۲۰. قدسی، عباس. «صاعقه ما، ستم اغنیاست؛ نگاهی دوباره به شعر پروین اعتصامی»، **سوره**، ش ۵.
۱۲۱. قزوینی، محمد (۱۳۱۴). «دیوان پروین اعتصامی»، **مهر**، س ۳ (بهمین ۱۳۱۴)، ش ۹، ص ۹۰.
۱۲۲. قلی‌زاده، صمد (۱۳۸۰). «دو شاعر زن»، **ویژه‌نامه کبوتر فضل** (مجموعه مقالات همایش پروین اعتصامی)، مهر ۱۳۸۰، ص ۵۲ - ۵۴.
۱۲۳. کبیری، ع (۱۳۵۲). «شاعره‌ای که شهرتش به پایه عظمتش نرسیده است»، **فردوسی**، س ۲۴ (دوشنبه ۲۷ فروردین ۱۳۵۲)، ش ۱۱۰۸، ص ۲۲.
۱۲۴. کراچی، روح‌انگیز (۱۳۶۸). «پروین شاعر اخلاق»، **دنیای سخن**، ش ۲۶ (اردیبهشت ۱۳۶۸)، ص ۶۰.
۱۲۵. — (۱۳۶۸). «سهم زنان شاعر در شعر فارسی»، **کتاب صبح**، ش ۴ (تابستان و پاییز ۱۳۶۸)، ص ۲۵ - ۳۶.
۱۲۶. — (۱۳۷۲). «پروین اعتصامی و نوآوری»، **ادبستان**، ش ۵ (اسفند ۱۳۷۲)، ش ۵۱، ص ۴۲ - ۴۳.
۱۲۷. — (۱۳۷۴). «پروین از دیدگاه روان‌شناختی»، **ادبستان**، س ۴ (اردیبهشت ۱۳۷۴)، ش ۴۱، ص ۴۰ - ۴۴.
۱۲۸. — (۱۳۷۶). «پروین، نوآوری روی نهان کرده»، **زن روز**، شنبه ۲۳ فروردین ۱۳۷۶، ش ۱۶۰۰، ص ۱۲ - ۱۳.
۱۲۹. — (۱۳۸۵). «زوایای پنهان شعر پروین»، **گفت و گو با روح‌انگیز کراچی**، کتاب هفته، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۸.
۱۳۰. کریمی، سعید (۱۳۸۰). «بررسی دیالوگ‌های حافظ و پروین اعتصامی»، **ویژه‌نامه کبوتر فضل** (مجموعه مقالات همایش پروین اعتصامی)، مهر ۱۳۸۰، ص ۴۶ - ۵۱.
۱۳۱. کریمیان، علی (۱۳۷۳). «چند سند تاریخی درباره پروین اعتصامی»، **ادبستان**، س ۵ (فروردین ۱۳۷۳)، ش ۵۲، ص ۲۴ - ۲۵.
۱۳۲. کزازی، میرجلال‌الدین (۱۳۷۰). «خاموشی پریها»، **چیستا**، ش ۸۵ (بهمین ۱۳۷۰)، ص ۵۲۶.
۱۳۳. کی‌منش، عباس (۱۳۷۱). «اندزهای حکیمانه در شعر پروین اعتصامی»، **مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران**، س ۳۰ (۱۳۷۱)، ش ۱ - ۴، ص ۱۵۶ - ۱۶۶.
۱۳۴. گلپکه، رودلف (۱۳۴۶). «نظری درباره شعر فارسی»، **ترجمه فرامرز بهزاد، سخن**، دوره ۱۷، س ۱۳۴۶، ش ۳، ص ۳۴۷ - ۳۵۲.
۱۳۵. گودرزی، گودرز (مجید) (۱۳۷۰). «آیین کبوتر»، **اطلاعات**، یکشنبه ۸ اردیبهشت ۱۳۷۰، ش ۱۹۳۱۲، ص ۶.
۱۳۶. مؤید ثابتی، علی (۱۳۵۷). «این تهمت برای پروین روا نیست»، **تماشا**، س ۸ (۲۶ فروردین ۱۳۵۷)، ش ۳۵۹، ص ۹.
۱۳۷. مؤید، حشمت (۱۳۶۶). «به یاد هشتادمین تولد پروین اعتصامی»، **ایران نامه**، س ۶ (پاییز ۱۳۶۶)، ش ۱، ص ۱۲۴.
۱۳۸. مابشری، محبوبه (۱۳۸۵). «گنجینه‌ای از مناظره، بررسی

و تحلیل ساختار و محتوای شعر پروین»، **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۱۹.

۱۳۹. محمص، سرور مهکامه (۱۳۴۹). «پروین اعتصامی، از زبان سرور مهکامه محمص نزدیک‌ترین دوست او»، **تلاش**، ش ۲۶ (۱۳۴۹)، ص ۷۵ - ۷۹.

۱۴۰. _____ (۱۳۴۹). «در کنار پروین اعتصامی و نیما یوشیج»، **اطلاعات**، سه‌شنبه ۶ بهمن ۱۳۴۹، ش ۱۳۴۰۶، ص ۱۴.

۱۴۱. محفوظی، محمد صادق (۱۳۷۷). «جهان‌بینی پروین اعتصامی»، **کیهان فرهنگی**، س ۱۵، ش ۱۴۲ (خرداد ۱۳۷۷)، ص ۱۶ - ۱۹.

۱۴۲. محمدی نیکو، محمد رضا (۱۳۷۱). «خصلت‌های دراماتیک شعر پروین»، **قند پارسی** (مجله رایشی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در دهلی نو)، ش ۴ (بهار ۱۳۷۱)، ص ۲۹ - ۴۰.

۱۴۳. محمدی، زهر (۱۳۷۱). «آن شاعره پاکدامن»، **آشنا**، س ۱ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۷۱)، ش ۴، ص ۴۰ - ۴۷.

۱۴۴. مرادی، مجید (۱۳۷۲). «اختر چرخ ادب، مروری بر اشعار پروین اعتصامی»، **پیام زن**، س ۲ (دی ۱۳۷۲)، ش ۱۰، ص ۴۴ - ۴۷؛ و س ۲ (بهمن ۱۳۷۲)، ش ۱۱، ص ۵۲ - ۵۵.

۱۴۵. مزدابور، کنایون (۱۳۷۱). «پروین و شعر زنانه خوب»، **زنان**، س ۱ (آبان و آذر ۱۳۷۱)، ش ۸، ص ۵۸ - ۶۲.

۱۴۶. مشرف آزاد تهرانی، محمود (م. آزاد) (۱۳۷۶). «پروین: جز تلخی ایام»، (به مناسبت پنجاه و ششمین سال خاموشی پروین اعتصامی)، **آدینه**، س ۱۲ (اردیبهشت ۱۳۷۶) ش ۱۱۸، ص ۴۷ - ۴۸.

۱۴۷. مظفری، علی رضا (۱۳۷۲). «نقد شخصیت پروین»، **مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد**، س ۲۶ (بهار ۱۳۷۲)، ش ۱، ص ۶۳ - ۷۲.

۱۴۸. مقبلی، مریم (۱۳۷۴). «اختر چرخ ادب پروین اعتصامی»، **کیهان**، ۲۴ فروردین ۱۳۷۴.

۱۴۹. ملک محمدی، لیل (۱۳۸۲). «برای بیچارگان نیاسودن (درباره پروین اعتصامی)»، **همشهری**، (۱۳۸۲/۸/۸).

۱۵۰. ملکوتی، علی (۱۳۸۰). «دیوان اشعار پروین اعتصامی به کوشش حسن احمدی گیوی»، **آینه پژوهش**، آبان ۱۳۸۰.

۱۵۱. موسوی گرمارودی، علی (۱۳۵۹). «شعر از مقوله الهام الهی است»، **سروش**، س ۲ (۸ اردیبهشت ۱۳۵۹) ش ۶۵، ص ۳۰ - ۳۱ و ۵۰.

۱۵۲. میلانی، فرزانه (۱۳۷۲). «از نگار تا نگارنده از مکتوب تا کاتب»، **ایران نامه**، س ۱۲ (زمستان ۱۳۷۲)، ش ۱، ص ۶۱ - ۶۹.

۱۵۳. نجف‌زاده بارفروش، محمد باقر (۱۳۶۸). «اختر چرخ

ادب پروین اعتصامی است»، **اطلاعات هفته**، چهارشنبه ۲۳ فروردین ۱۳۶۸، ش ۲۴۳۰، ص ۱۰ - ۱۲.

۱۵۴. ندیمی، سوزان (۱۳۶۹). «پروین اعتصامی، شاعری شیرین - سخن و مبارزی خاموش»، ترجمه عطاء‌الله ندیمی، **کتاب صبح**، ش ۶ (بهار ۱۳۶۹)، ص ۷.

۱۵۵. نفیسی، سعید (۱۳۲۳). «پروین اعتصامی»، **پیام نو**، س ۱ (شهریور ۱۳۲۳)، ش ۲، ص ۹۸ - ۱۰۴.

۱۵۶. نقیبی، پرویز (۱۳۴۱). «پروین اعتصامی»، **روشنفکر**، ۱۳۴۱/۹/۷؛ ۱۳۴۱/۹/۱؛ ۱۳۴۱/۸/۲۸.

۱۵۷. نوابی‌نژاد، مریم (۱۳۸۴). «ای گل تو ز جمعیت گلزار چه دیدی؟ به بهانه شصتمین سالمرگ پروین اعتصامی»، **همشهری**، (۱۳۸۴/۱/۲۱).

۱۵۸. نوابی، عبدالحسین (۱۳۲۲). «پروین اعتصامی»، **اطلاعات ماهانه**، س ۶ (اردیبهشت ۱۳۲۲)، ش ۶۲.

۱۵۹. نوح، نصرت‌الله (۱۳۵۵). «هر شعر پروین یک ادعاینامه است»، **کیهان**، دوشنبه ۱۶ فروردین ۱۳۵۵، ش ۹۸۲۸، ص ۱۱.

۱۶۰. _____ (۱۳۵۷). «پروین مدافع درماندگان اجتماع»، **کیهان**، شنبه ۱۹ فروردین ۱۳۵۷، ش ۱۰۴۳۱، ص ۱۶.

۱۶۱. _____ (۱۳۵۷). «تهدمت بزرگی که به پروین زده‌اند»، **کیهان**، پنجشنبه ۳۱ فروردین ۱۳۵۷، ش ۱۰۴۴۲، ص ۱۳.

۱۶۲. نوروزی، مهناز (۱۳۸۴). «پروین اعتصامی پرچمدار ادبیات زنان»، **مردم‌سالاری**، (۱۳۸۴/۱۲/۲۳).

۱۶۳. نوشین، جواد (۱۳۷۷). «پروین، بانوی جاودانه شعر و ادب»، **چیستا**، س ۱۶، ش ۱۵۱ (مهر ۱۳۷۷)، ص ۱۲ - ۱۵.

۱۶۴. نیلی، زیبا (۱۳۸۵). «دانش‌آموزان از پروین اعتصامی درس می‌گیرند، شعرهای پروین در کتاب‌های درسی» (گزارش)، **کتاب هفته**، ویژه‌نامه یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی، شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۵، ش ۷۲ (پیاپی ۷۲۳)، ص ۱۵.

۱۶۵. واحد، اسدالله (۱۳۸۰). «پدر پروین»، **ویژه‌نامه کبوتر فصل** (مجموعه مقالات همایش پروین اعتصامی)، مهر ۱۳۸۰، ص ۳۴ - ۳۵.

۱۶۶. وجدانی، محمد/م. (۱۳۷۰). «پروین نماد نسل انقلاب مشروطه»، **گردون**، س ۱ (۱۳۷۰/۲/۱)، ش ۱۰ و ۱۱، ص ۸.

۱۶۷. وحیدمنش، شکوه (۱۳۷۱). «گل در اشعار پروین»، **رشد آموزش ادب فارسی**، س ۷ (بهار ۱۳۷۱)، ش ۲۸، ص ۴۴ - ۴۵.

۱۶۸. وطن‌پرست، محمد اسماعیل (۱۳۵۷). «پروین اعتصامی از هر تهمتی میراست»، **اطلاعات**، شنبه ۱۹ فروردین ۱۳۵۷، ش ۱۵۵۷۸، ص ۱۸.

۱۶۹. _____ (۱۳۵۷). «حقایق تازه‌ای درباره زندگی پروین

اعتصامی»، **اطلاعات**، دوشنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۷، ش ۱۵۵۹۸، ص ۹.

۱۷۰. _____ (۱۳۵۷). «شعرهای پروین اعتصامی را دهخدا گفته است»، **اطلاعات**، چهارشنبه ۱۶ فروردین ۱۳۵۷، ش ۱۵۵۷۶، ص ۱۴.

۱۷۱. هویتدوست، سودابه (۱۳۷۰). «ختر چرخ ادب در هاله ابهام»، **سروش**، س ۱۳ (۲۸ اردیبهشت ۱۳۷۰) ش ۵۵۵، ص ۶۰-۶۱.
۱۷۲. یارشاطر، احسان (۱۳۳۵). «یادداشت سفر»، **سخن**، دوره ۷ (مرداد ۱۳۳۵)، ش ۵، ص ۵۲۵ - ۵۲۶.

۱۷۳. یغمایی، حبیب (۱۳۵۷). «تعجب می‌کنم، چرا چنین نسبتی به پروین می‌دهند»، **تماشا**، س ۸ (۲۶ فروردین ۱۳۵۷)، ش ۳۵۹، ص ۸.

۱۷۴. یوسفیان، جواد. «سیری در اندیشه اجتماعی پروین اعتصامی»، **فرزانه**، ش ۹ (۴).

و) پایان‌نامه‌های دانشگاهی

۱. آلبوغیش مکری، حمیده (۱۳۶۳). «گذری بر زندگی پروین و دیوانش»، دوره کارشناسی، تهران: دانشکده ادبیات دانشگاه الزهراء، استاد راهنما: پرویز البرز.
۲. احسانیان فرد، اکرم (۱۳۶۳). «نگاهی گذرا به اشعار پروین اعتصامی»، دوره کارشناسی، تهران: دانشکده ادبیات دانشگاه الزهراء، استاد راهنما: پرویز البرز.
۳. اعلامی اصفهانی، شهناز (۱۹۶۶م/ ۱۳۴۵ش). «شاعره ایران، پروین اعتصامی»، دوره دکتری، آلمان، دانشکده فلسفه دانشگاه هومبولد، برلن (به زبان آلمانی).
۴. البرزی، انام‌الله (۱۳۷۴). «نگرشی بر شعر زنان از ابتدای شعر فارسی تا آغاز انقلاب اسلامی»، دوره کارشناسی ارشد، اهواز: دانشگاه شهید چمران، استاد راهنما: نصرالله

۵. انداز، ثریا (۱۳۸۱). «مقایسه ادب تعلیمی سعدی و پروین اعتصامی»، دوره کارشناسی ارشد، تبریز: دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی دانشگاه تبریز، استاد راهنما: نورالدین مقصودی، استاد مشاور: معصومه معدن‌کن.
۶. بهبودی، فاطمه (۱۳۶۳). «نگرشی بر زندگی پروین اعتصامی»، دوره کارشناسی، تهران: دانشکده ادبیات دانشگاه الزهراء، استاد راهنما: پرویز البرز.
۷. پرویزی، فرنگیس (۱۳۴۲-۱۳۴۳). «پروین و شعر او»، دوره کارشناسی، تهران: دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، استاد راهنما: ذبیح‌الله صفا.
۸. جباری، شاهین (۱۳۸۳). «بررسی مفاهیم تربیتی در قطعات انوری، سعدی، ابن‌یمین و پروین اعتصامی».